USA.

1

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 25 — 1977 m. BIRŽELIO – JUNE 22 d. — CANADA – MONTREAL – (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

KYLA TRUDEAU POPULIARUMAS

Naujais Gallup Poll duomenimis, premjeras Trudeau asmeniniu populiarumu toli pralenkia PC lyderį Joe Clark ir NDP vadą Ed Broadbend. Premjeras Trudeau gavo 62 % teigiamo įvertinimo iš apklausinėtųjų, Clark-28%, Broadbent-27%.

BŪKIME KARTU

Toronto prekybininkai nori prikalbinti kvebekiečius pasilikti Kanadoje. Jie jaučiasi ne tokie materialistai, kaip kad bendrai priimta galvoti, nes per radio pasikalbėjimą pareiškė: "Labai sunku rasti efektingą būdą paveikti į, kaip galvojama, netšvengiamo referendumo rezultatus. Ne tik ekonominškos priežastys motyvuotų Quebec'o pasilikimą Kanadoje- daug daugiau negu vienetai".

Jeigu jie bandytų, sakosi, tiesiogiai kritikuoti dabartinę Quebec'o vyriausybę tai jį lengvai iškreipusi kaltinimus, gali sudaryti įspūdį, kad mes atakuojam visą provinciją ir jos gyventojus frankofonus...

MIRĖ VON BRAUN

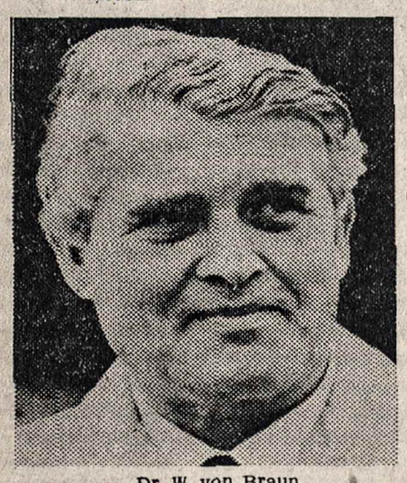

Dr. W. von Braun

Erdvių raketų projektuotojas ir pionierius erdvių skraiduolių Werner Von Braun mirė nuo vėžio ligos, sulaukęs 65 m. amžiaus.

Von Braun išrado karo metu Vokietijoj raketą V- 2, kuri, jei būtų kiek anksčiau pagaminta, būtų nulėmusi kitokią karo pabaigą... Neoficialiai Von Braun yra prasitaręs savo artimiesiams, kad ši raketa turėtų kristi ne ant mūsų planetos...

Po karo, pakliuvęs kartu su 118 geriausių specialistų-raketų inžinierių pas amerikonus, galėjo įvykdyti ir savo svajonę. Jis pagamino Saturn 5 raketą į mėnulį, kuri jau tarnavo nebe karo reikalams, bet nuostabiam žmonijos nuotykiui.

Dar gimnazijos suole, perskaitęs mokslinės fantazijos aprašymą kelionės į mėnulį, buvo pavergtas tos romantiškos minties.

Von Braun mėgo cituoti vieną Jules Verne posakį: "Viską, ką vienas žmogus gali sufantazuoti- kitas gali įvykdyti".

KALTINA IZRAELĮ

Londono "Sunday Times" praneša, kad po 5 mėn. trukusių apklausinėjimų pasitvirtina raportai, kad Izraelio tarnautojai sistematingai kankindavo arabų belaisvius, norėdami išgauti žinių, priversti prisipažinti ir atbaidyti juos nuo protestų.

Oficialiai pagal Izraelio valstybės duomenis, šiuo metu yra apie 700 arabų belaisvių. Bet neoficialiai manoma, kad jų yra apie 3.000.

BREŽNEVAS PARYŽIUJE

Paryžiuje, Champs Elysee, apsidengę galvas, kad nebūtų pažinti, demonstravo grupė žmonių su atatinkamais užrašais, nepritardami Brežnev'o lankymuisi.

Brežnev'as praeitą savaitę oficialiai paskelbtas Sov. Sąjungos prezidentu.

ALIASKOS ALYVA

Po devynių metų darbo, derybų, teisinių ir aplinkos problemų bei 9 bil. dolerių investavimo, didžiausias privatus projektas JAV istorijoje, įgyvendintas: iš Aliaskos 800 mylių ilgio vamzdžiais pradėjo tekėti alyva.

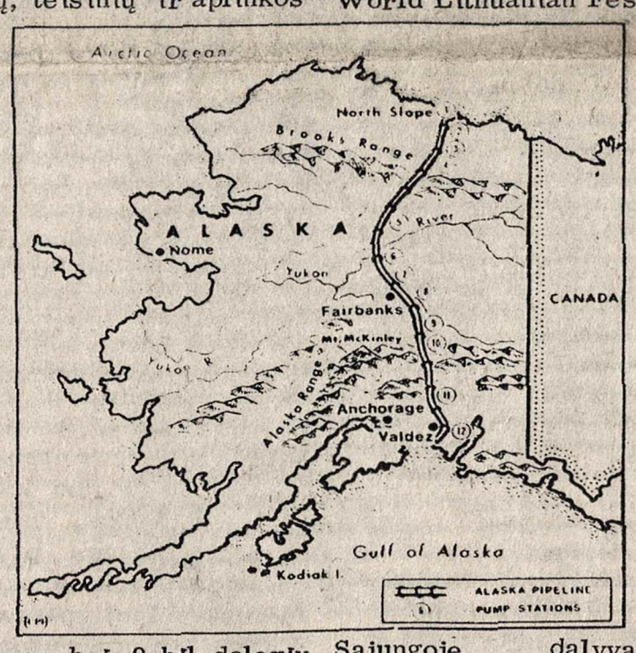

PATVARI KOVA

Montrealo dienraštis Gazette aprašė vieno patvaraus ukrainiečio pastangas: aprašymą;

Antrojo Pas. Karo metu Steve Korytko Sov. Sąjungoj pasimetė su savo žmona, kuri tuo metu buvo nėščia. 1944 m. jis išemigravo į Kanadą.

Po metų metais trukusių derybų jam galų gale pavyko išgauti leidimą žmonai atvykti pas jį. 1968 m.

Praeitą savaitę ir dukra Liucija su vyru ir dviem vaikais gavo galų gale leidimą išvykti pas tėvus į Kanadą. Taigi, laimingas tėvas pirmą kartą pamatė savo dukrą, kuriai dabar 33 metai.

Patvarusis Korytko nuo 1955 m., kai pirmą kartą surado savo žmoną laiškais, kas met siuntė kvietimą ir kasmet jam Sovietų buvo atsakyta neigiamai. Rašė jis ir politikieriams, ir premjerui Trudeau išsiuntė telegramą, kai šis lankėsi Sov. Sąjungoje dalyvaudamas konferencijose, Joe Clark, Brežnev'ui.

Korytko sakosi, kad John Diefenbaker'is ypač susidomėjo jo situacija ir specialiai pats kreipėsi dėl to į Sovietų pareigūnus. Raudonasis Kryžius taip pat padėjo dideles pastangas.

Naujai atvykę mokosi anglų kalbos ir planuoja naują gyvenimą Winnipege.

BENDRUOMENYBĖS

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTINĖS ŽAIDYNĖS

PLS Žaidynės vyksta tuo pačiu metu, kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas /PLBS/ ir Dainų Šventė /DŠ/. Todėl visi trys renginiai pavadinti bendru vardu - Pasaulio Lietuvių Dienos /PLD/.

Pagal PLB stūlymą visų trijų renginių pravedimui ir derinimui sudarytas PLD Organizacinis Komitetas: KLB Krašto valdybos pirm. J. R. Simanavičius ir atstovas kun. J. Staškus, PLSŽ Organizacinio Komiteto pirmininkas Pr. Berneckas ir atstovas V. Ignaitis, DŠ atstovai: muz. St. Gailevičius ir KLB kultūros komisijos pirm. rež. E. Kudabienė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo /PLBS/ komisijos pirm. dr. J. Sungaila, JAV LB kultūros tarybos pirm. inž. J. Gaila, PLB vicepirm. inž. R. Kasparas ir PLJS pirm. G. Juozapavičiutė. Angliškai PLD pavadintos World Lithuanian Festival.

Bus sudaryta PLD informacijos komisija lietuviškai spaudai, radio valandėlėms ir televizijos programoms. Taip pat veiks atskira informacijos komisija angliškai spaudai, radio ir televizijos stotims.

Gegužės 21 dieną Toronte įvyko PLD rengėjų pasitarimas ir šalia Organizacinio Komiteto sudaryta ir lėšų telkimo komisija: kun. P. Ažubalis, inž. E. Čuplinskas, St. Dargis, PLB atstovas inž. K. Dočkus, P. Dunderas, J. Valčeliūnas ir JAV LB atstovas bus paskirtas vėliau.

Aukos PLD bus renkamos JAV ir Kanadoje lietuvių bendruomenės atstovų ir sportininkų bendrai, kur veikia bendruomenės apylinkės ir sporto klubai; bendruomenės apylinkių atstovų, kur veikia bendruomenės apylinkės. Aukos priimamos, jei bus ir specialiai aukojamos tik PLS Žaidynių pravedimui.

PLS Žaidynių Organizacinis ir Varžybinis Komitetas veikia ir toliau, tik savo darbą koordinuoja su PLD Organizaciniu Komitetu. Kitos komisijos taip pat savo darbą derina su PLB Seimo ir DŠ renginiais. Kadangi PLD bus vienas didžiausių pasaulio lietuvių festivalių, todėl sklandžiam ir planingam pravedimui ruošiami organizaciniai nuostatai ir bus svarstomi bei priimami bendrame rengėjų posėdyje.

Birželio mėn. pradžioje iš Australijos į šį kontinentą atvyksta 1937-39 m. Europos krepšinio pirmenybių laimėtojas ir Lietuvos rinktinės krepšininkas Leonas Baltrūnas. Be abejo, vyresnieji puikiai prisimena pakartotinai laimėtą pergalę ne tik sportininkų, bet ir visos neprikląusomos Lietuvos. L. Batrūno sportininkai-bičiuliai ir šiaip lietuviai prašomi svetingai priimti mielą ir brangų svečią, ar tai privačiai, ar bendrai viešu pagerbimu. Pagerbdami Europos krepšinio pirmenybių laimėtoją, sykiu pagerbsime ir visus neprikląusomos Lietuvos sportininkus. Kiek tai liečia krepšinį, Lietuva ir po 40 metų tebėra nenugalėtas čempionas. Meisterystę lietuviai yra pasiruošę tinkamu laiku apginti ir pakartoti. Neprikląusomos Lietuvos sportininkų atsiekti laimėjimai turėtų mus labiau skatinti tinkamiau pasiruošti Pasaulio Lietuvių Sportiniam Žaidynėm.

Gautos ir pirmosios aukos PLS Žaidynių pravedimui: Kanados Sporto Apygarda - $ 500, Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas Parama - $ 300, Montrealio Lietuvių Kredito Unija - $ 300, Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas - $ 300. Aukotojams tariame nuoširdų sportišką ačiū. Taip pat ir Kanados Lietuvių Fondas paskyrė $ 500, bet auka dar negauta.

Lengvaatletai ir kitų sportų šakų atstovai prašomi atkreipti dėmesį į vasaros metą ir tinkamai išnaudoti geresniam pasiruošimui ir pažangai sąryšyje su artėjančiomis PLS Žaidynėmis. Sporte, kaip ir kitose srityse, pergalei nėra pakaitalo.

ŠALFASS - gos klubų bei vienetų pirmininkai ir įgaliotiniai prašomi bendradarbiauti visuose PLD parengiamuosiuose darbuose su lietuvių bendruomenės atstovais. Tik bendras, sutartinis ir sklandus darbas neš laimėjimus visiems lietuviams ir Lietuvai.

Ši PLS Žaidynių informacija siunčiama lietuviškai spaudai, radio valandėlėms ir televizijos programoms. Redaktoriams, radio ir televizijos programos vedėjams dėkojame už talką.

PLSŽ Informacija

PLB valdybos ir ŠALFASS atstovų pasitarimas Chicagoje, Jaunimo Centre, 1977 m. kovo 20. Iš kairės: J. Bagdonas, P. Berneckas (ŠALFASS pirmininkas), V. Grybauskas, R. Kasparas (PLB valdybos vicepirmininkas), D. Prapuolenis ir B. Nainys (PLB valdybos pirmininkas).

LIETUVIAI MAN AND HIS WORLD PARODOJE

Man & His World, atidaroma nuo birželio 23 d., ir veiks visą vasarą. Tautų Pavilijonas / buv. suomių/, kuriame su savo eksponatais dalyvaus 20 tautų, lietuviai irgi save reprezentuoja charakteringiausiais liaudies meno išdirbiniais, muzikos instrumentais.

KLB Montrealio Apylinkės Kultūros sekcijos iniciatyva, mūsų kampelis parodos patalpose yra labai patrauklus, susilaukęs daug gražių žodžių iš parodos organizatorių ir jų tarnautojų profesionalų dekoratorių.

Didžioji dalis eksponatų, kaip jau ne pirmą kartą, reprezentuojančių mus įvairiomis progomis, yra sukurti Valyorykštės moterų.

Tautinį rūbą parodai paskolino sol. Elžbieta Kardelienė, muzikos instrumentus Zigmas Lapinas, A. ir A. Tamošaičių po vieną paveikslą J. ir K. Andriuškevičiai ir B. Naglienė, gintarinius grybukus ir. Lukoševičienė, medinį drožinį- kryželį-Vyt. Vasiliauskas, audinius - kun. kleb. Tėv. J. Kubilius.

Lietuvių dienos parodoje paskirtos 1, 2 ir 3 rugsėjo.

Lietuvių skyrių parodai įrengė: M. Jonynienė, ir. Lukoševičienė, K. Bendžiūtė-Makauskienė, B. Naglienė, D. Staškevičienė.

• Lietuvių Šaulių Sąjungos Tremtyje Centro Valdybos organizuojama kultūrinio savaitgalio stovykla įvyks 1977 m. liepos mėn. 2-4 dienomis, Union Pier, Mich., Gintaro vasarvietėje.

– • –

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t. y. naujiems skaitytojams.

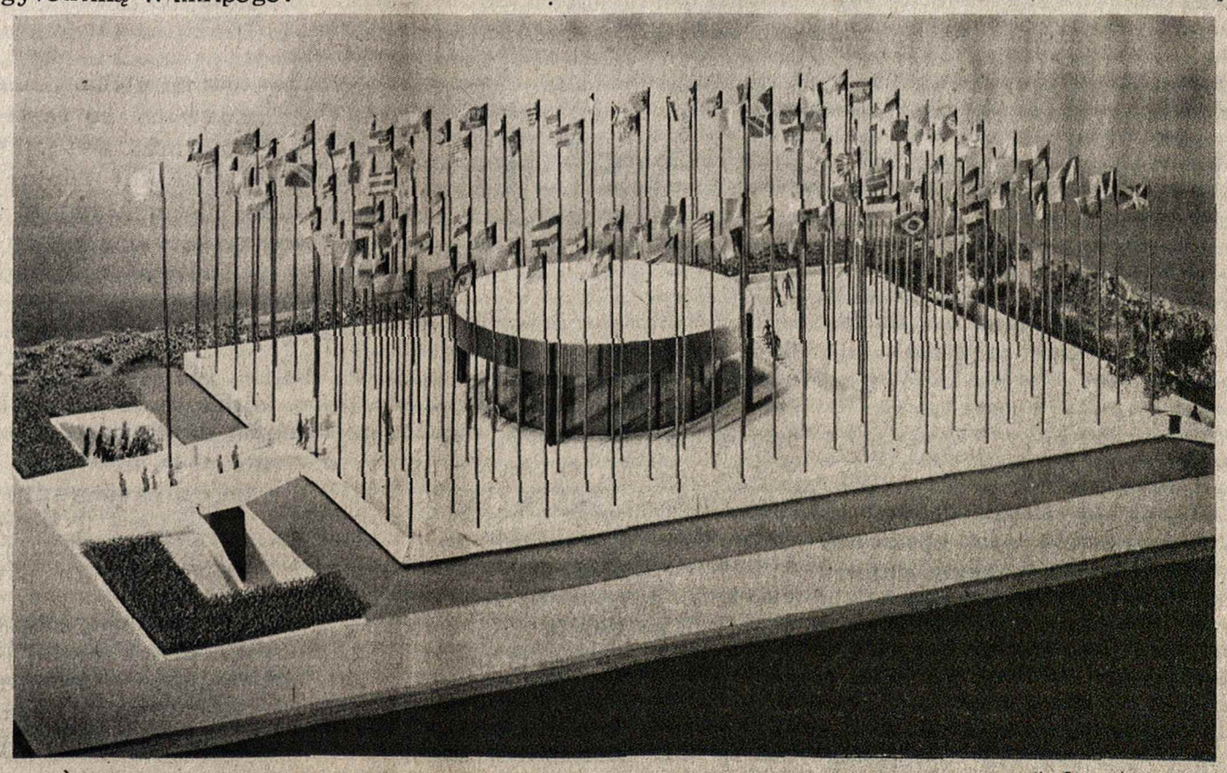

EXPO/67 MONTREAL – 10 METU SUKAKTIES PROGA. PRISIMINTINA TAUTYBIŲ AIKŠTĖ.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyaute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $9.50, visur kitur – $ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $15.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONEI. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA, GRĄŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

Pirmasis PQ pralaimėjimas

PQ pirmą kartą po provincinių rinkimų patyrė, kad žmonės šioje provincijoje nėra jau tokie karšti jų arogantiškos laikysenos rėmėjai. Birželio 13 d. įvykusiose Montrealio Mokyklų/katalikų ir protestantų/ Komisijų atstovų rinkimuose neišrinktas nė vienas, atstovavęs PQ radikalioms pažiūroms.

Pačioje didžiausioje Montrealio Katalikų Mokyklų Komisijoje PQ remiama kairiųjų radikalų grupė, vadovaujama fanatiškos Lise Sarrazin, bandė pravesti net 19 savų kandidatų, kad tokiu būdu praktiškai galėtų kontroliuoti visos šios komisijos auklėjimo planą. Ši grupė norėjo suvienytos ir vienos mokyklų komisijos visam Montrealiui, atsisakyti religinių pasiskirstymų bei religijos dėstymo mokyklose. Tolimesnis PQ planas aiškus: uzurpuoti visą auklėjimą ir pritaikyti jį kairiųjų programai. Kaip žinome, dalis radikaliųjų yra marksistai.

Tačiau, viso to pravesti nepavyko, nes šį kartą ir Katalikų Bažnyčia, dauguma prancūzų kvebekiečių, etniniai kvebekiečiai, bei kiti angliškai kalbantieji kvebekiečiai labai vieningai pasisakė prieš PQ fanatikus. Patys pekistai pripažįsta, kad jiems jų partijos aktyvistai nesugebėjo padėti; kad šį kartą esą Bažnyčia ir etninės grupės esančios kaltos dėl tokio pralaimėjimo. Pažymėtina, kad ypač Mme Sarrazin nepagailėjo piktų ir pagiežos pilnų žodžių Bažnyčiai, kunigams ir, aišku, mums, "prakeiktiems užsieniečiams"...

Nors patys rinkimai buvo be galo prastai suorganizuoti / praleista sąrašuose nemažas skaičius neprancūziškų pavardžių, maža žinių apie kandidatus, tik savaitė laiko rinkiminei propagandai ir t.t. ir t.t./, bet gi jų rezultatai aiškiai parodė dabartinei vyriausybei, kad žmonės nėra jau tokie naivūs nieko nematą, nesuprantą ar apkurtę. Nepraeina ir taip lengvai PQ filosofija stipriu kampu sukti kairėn, suskaldyti Kanadą, skelbti kalbinę diskriminaciją "Bill 1"...

Manome, kad René Lévesque, o ypatingai dr. Camille Laurin turėtų labai rimtai susimąstyti dėl šių rinkimų akivaizdumo. Pirmasis dėl to, kad atrodo, nebesugeba savo radikaliųjų rėksnių pažaboti; o psichiatras Laurin, "baltojo popieriaus" / primenančio nacių Rosenbergo "vadovėlį", kuriuo rėmėsi hitlerininkai: "XX a mitas"/ autorius, teprisimena, kad nė viena kultūra jėga nieko neatsiekė. Net ir jo gudriai švelnus kalbos tonas yra permatomas...

Mes galime tik priminti, kad ir naciai skelbėsi esą "kultūros nešėjai" – o buvo gi tik fanatiškos neapykantos skelbėjai!

Sovietai dar ir šiandien tebesididžiuoja "naša kultūra": o tikrumoje joje tebeklesti Sibiro koncentracijos stovyklos, kalėjimai tiems, kurie gina savo tautines ir kitas Žmogaus teises, jiems ir specialios psichiatrinės ligoninės... Persekiojami jų okupuotieji ir silpnesni. Psichiatrui turėtų būti aišku, kad tokia neapykantos ir pagiežos politika susilaukia neišvengiamo savęs susinaikinimo.

Po šių rinkimų pralaimėjimo tepasiklausia pekistai savęs: Ar tikrai Quebec'as žino, ką daro?

Henrikas Nagys

PANORAMA

1940 M. KREMLIAUS ULTIMATUMAS LIETUVOS VYRIAUSYBEI

IŠTRAUKA: " Sovietų vyriausybė matydama, kad panaši būklė ilgiau tęstis negali, laiko absoliučiai būtinu ir neatidėtinu: 1. Kad būtų atiduoti teismui vidaus reikalų min. gen. Skučas ir Saugumo Departamento direktorius Povilaitis, kaip tiesioginiai kaltininkai provokacinių veiksnių prieš sovietų kariuomenės įgulas Lietuvoje. 2. Kad tuoj būtų sudaryta Lietuvoje tokia vyriausybė, kuri būtų pasiruošus ir pajėgtų patikrinti garbingą Sovietijos – Lietuvos savitarpinės pagelbos sutarties vykdymą ir energingą šios sutarties priešų sudraudimą. 3. Kad tuoj pat būtų patikrintas laisvas praleidimas į Lietuvos teritoriją sovietų kariuomenės dalinių, jų paskirstymas Lietuvos centruose tokiu kiekiu, kurio pakaktų laiduoti sovietų-lietuvių savitarpės pagelbos sutarčiai vykdyti ir užkirsti kelią provokaciniams veiksmams, nukreiptiems prieš sovietų įgulas Lietuvoje. Sovietų vyriausybė laukia Lietuvos vyriausybės atsakymo iki birželio 15 d. 10 val. ryto. Atsakymo nedavimas iki to termino laikomas atsisakymu patenkinti aukščiau nurodytus Sovietijos reikalavimus".

1940 m. birželio 15 d. Lietuvos vyriausybės naktiniame posėdyje, prieš ultimatumo priėmimą pasisakė: prezidentas A. Smetona, ministrai gen. K. Musteikis, K. Jomantas, K. Šakenis. Ministrai – A. Masiliūnas, dr. A. Tamošaitis – dvejojo. Ministrai – K. Bizauskas, A. Merkys, J. Audėnas, kariuomenės vadas gen. V. Vitkaus – kas ir buv. kar. vadas gen. St. Raštikis, tikino, kad su visais Sovietijos reikalavimais reikia sutikti. Vėliau Maskvai buvo telegrafuota: "Vyriausybė sutinka", bet 1940 m. birželio 15 d. sovietų kariuomenė peržengė Lietuvos sieną, okupuodama ją. Protestuodamas prezidentas A. Smetona pasitraukė į užsienį.

- - - - - - - - -

Sovietų raudonoji armija įžygiuoja į Kauną 1940 metų birželio 15 dieną, okupuodama visą Lietuvą – jos suverenines valdymosi teises.

MŪSŲ KALBOS VERTĖ
("AUKSAS IR PURVE ŽIBA")

Dažnai spaudoje skundžiamasi, kad čia augąs jaunimas nenori kalbėti ir mokytis lietuviškai. Kaltiname tėvus, jog jie neprivėrčia vaikus paveldėti mūsų protėvių paliktą turtą. Bet su prievarta netoli tenueisi. Ne vien tėvai dėl to kalti, o kaltas yra kiekvienas iš mūsų savotišku išsigimimu ir sumenkėjimu, kurie atsispindi mūsų tautoje.

Taigi, visų nelaimių priežąsčių reikia ieškoti praeityje ir dabartyje, tik tuomet galėsime pagydyti esąmą padėtį. Amžių bėgyje, netekę savos religijos /Arijų/, savo rašto /runraščio/ ir net savo kalbos /buvo *vartojama senslavių ir lotynų kalbos*/, tapome svetimų dievų garbintojai. Ta liga sergame jau šimtus metų, kaip kad šiandien nuo komunizmo.

Tačiau mūsų priešams nepasisekė sunaikinti vieno galingo didžios praeities liūdininko, tai mūsų kalbos. Panaikinkime ją ir tapsime tokiais išsigimėliais, kaip prūsai /senprūsiai – rytprūsiai/, jotvingiai /Wielka Polska/, gudai /baltrusiai/ ar rasėnai/y-krai, t.y. netekę krašto ukrainai/. Mūsų jaunoji karta taps ne "indo – europiečiais", bet "indo – amerikiečiais". Tai bus modernių laikų "monsteris".

Kai kas džiaugiasi, kad šveicarai šoka lietuviškus šokius, kad svetimieji studijuoja "balto-slavų" kalbą... Iš tikrųjų reikėtų verkti, nes sunaikinus šį paskutinį mūsų civilizacijos ginklą, išnyksime kaip dūmai neblaškomi *vėjo* ir *net vaikai mūsų* vardo neminės...

Deja, taip nebus, nes svetimieji jau prieina išvados, kad mes esame pirmieji Europos gyventojai. Perdaug jau prisirinko medžiagos, kuri, kaip pašinas akyse, netinka nei į vienos Europos valstybės tautinį kraitį. Gi tiems, kurie netiki, bet aklai pasiduoda bet kokiems svetimtaučių porinimams, štai vienas pavyzdys. Dr. J. Eretas /šveicaras/, kuris gerai kalba vokiškai ir prancūziškai, bet neblogiau kalba ir rašo lietuviškai, mums pakartoja garsaus prancūzų kalbininko-mokslininko prof. Meillet sakinį apie taip vadinamą "indo – europiečių" prokalbę, kurios mokslininkai ieško tolimoje Indijoje.

Mes, kaip kad Amerikos indėnai, klajoją po Šiaurės-vidurio ir Pietų Ameriką, klajojome po visą Europą, Mažąją Aziją ir net toliau, bei po Afrikos pietinius pakraščius.

Kur gi esanti tų "indo-europiečių" tėvynė ir kokia jų kalba? Ji esanti čia pat Europoje, Lietuvoje, jos kaime: "Kas norėtų išgirsti iš žmogaus lūpų kalbą, galėtų būti /mano pabraukta, nes jis imasi atsargumo/ indo-europiečių vadinamą, tenuvyksta ir tepasiklauso lietuvių ūkininko". Dr. J. Eretas sako, jog seniosios europiečių prokalbės ADOMAS yra lietuvis/TŽ Nr.18, 1977/.

Europos tautų kalbos pasikeitė, suprastėjo ir sumenkėjo. Bet modernizmas ir naujų laikų šablonas nepakeitė mūsų kalbos. Todėl dr. J. Eretas sako, kad lietuvė, padėjusi pagimdyti tokią kalbą, buvusi indo-europiečių prokalbės JIEVA /Vom Adam der Europaer, 2 Auflage, Basel, 1977/.

O štai ką sako apie modernias kalbas, pastebėjęs jų naturalų keitimąsi, dar lotynų Parnaso įstatimdavys, poetinėje kalboje palygindamas jų išsireiškimus girioje kiekvieną rudenį krintantiems lapams: "Ut silvae foliis pronos mutantur in annos; Prima cadunt, ita verborum vetus interit aetas!

Taigi, mūsų kalba, t.y. Sezamio raktas, išsprendžiąs ne tik Europos tautų praeitį, bet būtinas mūsų savitos kultūros bei tautinės savigarbos atstatymo beieškant. J.J.B.

SUTARTYS – POPIERIAUS SKIAUTĖS

1926 LIETUVOS – SOVIETIJOS nepuolimo sutartis	1940 SOVIETIJA okupuoja LIETUVĄ
1939 LIETUVOS – SOVIETIJOS savitarp.pag.sutar.	
1929 ESTIJOS, LATVIJOS, LENKIJOS, RUMUNIJOS – SOVIETIJOS savitarpinės pagelbos sutartys.	1940 SOVIETIJA okupuoja ESTIJĄ ir LATVIJĄ.
1932 *LENKIJOS – SOVIETIJOS nepuolimo sutartis.*	1939 *SOVIETIJA okupuoja R.LENKIJĄ*
1932 SUOMIJOS – SOVIETIJOS nepuolimo sutartis.	1939 SOVIETIJA užpuola SUOMIJĄ
1935 ČEKOSLOVAKIJOS-SOVIET.savit.pagel.sutart.	1939 SOVIET. negelbsti ČEKOSLOVAK.
1936 MONGOLIJOS – SOVIET. savitarp.pagel. sut.	1945 MONGOLIJA praranda savistovumą
1942 Egzil. lenkų vyr.Londone–SOVIETIJOS sut.	1943 Sut.sulaužoma sudarant komunistinę vyriausybę Liubline.
1943 ČEKOSLOVAKIJOS – SOVIETIJOS sutartis.	1948 Raudonasis perversmas ČEKOSLOV.
1945 LENKIJOS – SOVIETIJOS sutartis.	1947 Raudonasis perversmas LENKIJOJ
1955 SOVIETIJA su savo satelitais pasirašo VARŠUVOS PAKTO sutartį.	1956 SOVIET. armijos užima VENGRIJĄ 1968 SOVIET. armijos užima ČEKOSLOV.

NUO 16200 IKI 22400000 KVADRATINIŲ KILOMETRŲ

Nuo 1462m. kada Maskvos sostan atsisėdo IVAN III – RUSIJA – aneksavo:

1472 PERMĘ	1798 JONIJOS salas: Korfu, Paxos, Ithaka
1478 DVINOS sritį	1801 MINGRELIJĄ
1479 NOVGORODO respubliką	1807 DANCIGĄ ir RYTPRŪSIŲ dalį
1485 TVERĖS didžiąją kunigaikštystę	1809 SUOMIJĄ ir ALANDŲ salas
1487 KAZANĖS pirmas užėmimas	1812 BESARABIJĄ
1489 VIATKĄ	1813 BAKŲ antrą kartą
1503 ČERNIGOVO kunigaikštystę	1815 LENKIJOS likutį
1510 PSKOVĄ	1820 KAZACHSTANO dalį, AZERBAIDŽANĄ, ARMENIJĄ
1514 SMOLENSKĄ	1828 ARMENIJĄ persiškąją
1521 RIAZANĘ	1829 DUNOJAUS ir KUBANĖS žiotis, KAUKAZĄ
1552 KAZANĘ	1845 KOK – KURGANĄ
1556 ASTRACHANĖS pirm.užėmimas	1853 PIETŲ SACHALINĄ ir dalį KORĖJOS
1558 TARTU pirmas užėmimas	1855 KURILŲ salas
1563 POLOCKĄ	1860 ŠIAURINĘ MANDŽIŪRIJĄ, VLADIVOSTOKĄ
1581 SIBIRO nukariav. pradžia	1865 TAŠKENTĄ
1607 TULĄ	1868 SAMARKANDĄ, BUCHARĄ
1618 SIBIRO iki Jenisej.užkariavim.	1873 CHIVĄ
1632 SIBIRO iki Lena užkariavimas	1875 ŠIAURINĮ SACHALINĄ
1645 SIBIRO iki Ochotsk jūr. užkar.	1876 KOKANDĄ
1649 RYTŲ UKRAINĄ	1878 BESARABIJĄ, dalį Armėnijos pakartotinai
1680 KIJEVO sritį	1881 TURKMĖNIJĄ
1697 KAMČATKĄ ir ČIUKČIŲ pusiasalį	1884 MERVĘ
1696 AZOVĄ	1898 LIAO – TUNG pusiasalį, PORT ARTŪRĄ
1721 LIVONIJĄ, ESTIJĄ, KARELIJĄ	1900 MANDŽIŪRIJĄ
1723 KASPIJOS jūr. pakr, BAKU, DERBENTĄ	1920 BALTARUSIJĄ, UKRAINĄ
1739 PODOLIJOS jūr. pakr. tarp DON-BUG	1921 GRUZIJĄ, AZERBAIDŽANĄ, ARMENIJĄ
1772 BALTARUSIJĄ /Pirm.Lenk.-Liet.pad./	1922 TOLIMŲJŲ RYTŲ RESPUBLIKĄ
1774 KRYMĄ, Juodos.jūr. pakr. tarp DNIEPR ir DNIESTR, KAUKAZO pakr. DUNOJ.kunig.	1939 RYTŲ LENKIJĄ
1782 KUBANĘ	1940 KARELIJOS sąsmauką, LADOGOS ežero šiau. krantą, suomių salas
1783 GRUZIJĄ	1940 ESTIJĄ, LATVIJĄ, LIETUVĄ, BESARABIJĄ, BUKOVINĄ
1792 JUODOSIOS jūr. šiaurinę pakrantę	1944 TUVOS respubliką
1793 MINSKĄ, PINSKO sritis, V.UKRAINĄ /Antrasis Lenk.-Lietuvos padalinim.	1945 R.KARELIJĄ, PETSAMO, Š.RYTPRŪSIUS su KARALIAUČIUM, KARPATŲ UKRAINĄ, P.SACHALINĄ ir KURILŲ salas.
1795 KURŠIŽEMĘ, LIETUVOS sritis su KAUNU ir VILNIUM, POLESĘ /Treč.Lenk.-Liet.pad./	

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

IŠLAIKYKIM JAUNIMO LIETUVYBĘ

Negalima tvirtinti, kad lietuvybė JAV ir Kanadoje yra mirštanti, atseit, kad mūsų jaunimas absoliučiai ir beatodairiai amerikonėja. Yra daug skaudžių faktų, net tarp akademinio jaunimo ir tarp jaunų ne mišrių šeimų, kuriuose lietuvybė nebepuoselėjama, bet yra daug ir prošvaisčių. Mūsų vyresniųjų veikla turi būti nukreipta į tas prošvaistes, kad jų padaugėtų ir kad tie lietuvybės žiburėliai vis gausėtų ir neleistų mūsų emigracijoje išbarstytiems po visas pasvietes tautiečiams visai atitrukti nuo praamžių mūsų protėvių puoselėjamos lietuvybės.

Gerai, kad mes neužmirštame, jog Lietuvos Nepriklausomybė, smurtu panaikinta, turėtų būti atstatyta, ką ir mūsų didvyris Kalanta, apsuptas degančių liepsnų, patvirtino, šaukdamas "laisvės Lietuvai". Tą patį darė ir patvirtino Kaune demonstravęs jaunimas. Reiškia, savistovios valstybės atkūrimo idėja ir šiapus, emigracijoje ir anapus, tautos kamiene, yra gyva, lyg koks negęstantis lietuvybės savistovumo žiburėlis. O tik tautos kamienas nulems tautos ateitį ir jos savistovumo pobūdį. O vienok ir emigracijos lietuviai nesudaro nei ketvirtadalio nuošimčio visų gyventojų, O visvien, gyvendami laisvai ir leisdami didelę dalį savo jaunimo į aukštuosius mokslus, mes savo kultūriniais pasireiškimais sudarome didelę dalį nemarios lietuvybės.

Bet tai dar ne viskas, nes mes susiduriame su tęstinumo klausimu. Jei mes šiandien labiausiai rūpinamės dėl Nepriklausomos Lietuvos atstatymo, bet neužtektinai dedame pastangų palaikyti gyvą lietuvybę jaunose kartose, tai mes darome aiškią klaidą. Kol nėra sąlygų komunizmui žlugti ir mažiausiai davinių apie Lietuvos valstybės atstatymą – visos mūsų pastangos turėtų būti nukreiptos į mūsų išeivijos jaunimo lietuvybę.

Palikime pasaulinę politiką, kurioje mums nesimato jokių prošvaisčių ir visą dėmesį nukreipkime į mūsų jaunimą. Kaip sulaikyti jo *skendimą svetimtaučių jūroje*? Tad susikoncentruokime ir paklauskime savęs, kaip turime elgtis, kad mūsų jaunimui sudaryti lietuvišką aplinką. Neužtenka, kad jis išmoksta kalbėti, rašyti ir skaityti lietuviškai. Reikia jiems dar tokios lietuviškos aplinkos, kurią jie veik vieni sudarytų. Duokime jiems ko nors naujo, kad jie vieni bendrautų, kaip jaunimo ansambliuose ir panašiai. Paimkime kad ir ansamblį iš Broktono. Jo entuziastingas vadovas P. Bizinauskas, įjungdamas į *ansamblį 56 moksleivius*, tikisi dar ir daugiau jų pritraukti. Tai bus šokio, choro ir muzikos ansamblis. Brocktono parodos aikštėje brocktoniečiai turi dar seniau pastatytą lietuvišką bakūžę. Jei ją perkėlus į kokį didesnį įsigytą sklypą ir dar kiek padidinus, pristatant bent salę ir įrengiant išnuomavimui gyvenamą būtą, tai jau ir būtų lietuvių namai. Tuomet jaunimui dar būtų reikalinga įvesti koks nors sportas, nes tai dar labiau pritrauktų mūsų jaunuosius.

Baigiant pasiklausykime, ką sako prieš metus laiko įvykusios į Lietuvą ekskursijos Bostono jaunimo dalyviai. Štai keletas ištraukų iš apklausinėjimų, duotų "Aktračių" Nr. 9, 1976 m. "... prieš tai Lietuva buvo man tik mažas, mažas kraštas, kuris man nieko nereiškė, ar tik tiek, kad reikėjo kiekvieną šeštadienį anksti keltis, eiti į lituanistinę mokyklą ir terorizuoti mokytojus... O dabar, kai pats ten nuvažiavau ir pamačiau Lietuvą, jos jaunimą, giminės ir su jais kalbėjausi, sužinojau, ką jie jaučia, tai pamačiau, kad yra toks dalykas kaip lietuvybė ir kad tai didelis dalykas. Tai ir man pasidarė didelis *dalykas*". Ir toliau "... pirmą dieną buvo sunku vien lietuviškai kalbėti, bet po to labai lengvai ėjosi". Arba "... grįžę

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ LAIKO MOZAIKOS — rašo Hand

Komunistų—Fašistų karas

Suskamba istoriniai žodžiai, kad "didžioji taryb[illegible]nė tėvynė" išeina prieš fašistinį agresorių, kad nuo Vladivostoko iki Baltijos jūrų sovietų respublikos spiečiasi lemiamai kovai prieš Hitlerio karluomenę, kuri šį rytą peržengė sieną".

Daugumas atsidūsta su tikru palengvėjimo jausmu, kad senai trokšta audra, nežiūrint, kiek ji kaštuotų ir naikintų, išsiveržė. Tik komunistiniam pirmininkui spazmiškai išsikreipia veidas ir jis atsigauna tik po sekančių Molotovo žodžių, kad raudonoji armija sėkmingai atmušė vokiečius ir įsiveržė pati į Vokietiją. /Jis, tarp kitko, buvo partizanų likviduotas dar tą pačią naktį/.

Skubame į traukinį, kad spėtume dar patekti į Vilnių. Išbėgę iš stoties, jau nesuspėjome pasiekti bendrabučio, nes iš vakarų išnyra lėktuvų eskadrilės su juodais kryžiais ant sparnų. Šios eskadrilės viena po kitos nerta į taikinius ir bombos švilpia žemyn. Karluomenės, partijos ir policijos būstinės skęsta dūmuose. Didžiausia bombų kruša puola į Nerį - lakūnai stengiasi išsprogdinti Žaliąjį tiltą. Tačiau jis lieka stovėti, o kenčia prie pat vartų stovį istoriniai grafo Tiškevičiaus rūmai.

Ženklas duotas. Visame krašte grįžta iš miškų ir kalnų besislapstą vyrai ir imasi šautuvo: visa Lietuva tampa partizanais, trokšdama atsiskaityti su nuožmiuoju priešu. Kitos dienos popietėje suskamba iš Kauno radiofono žinia, kad atstatoma Lietuvos Nepriklausomybė ir sudaroma vyriausybė. Bet partizanai sūpnį, jie negali, kad ir palaidai, besitraukiančioms rusų masėms pastoti kelią. Jie saugo pagal galimybę žmones ir turtą ir nuginkluoja paskirus priešo būrelius. Kaune lietuvis policininkas, aukodamas savo gyvybę, nuplauna sprogimo dagtį, tuo išgelbėdamas Vilijampolės tiltą. Ties Aleksotu pasvyra prie kulkosvaidžio lakūnas Dzenkaitis, kuris su mažu būreliu partizanų, kol atskubėjo pagalba, užkirto stambesniems rusų daliniams kelią įsiveržimui į Kauną. Ties Saulės gimnazija rusų yra sulaikomas inž. M., partizanų štabo viršininkas, kuris rusui smogia kumščiumi, nes prie savęs turi revolverį ir, nespėjęs peršokti tvorą, suklumpa nuo persekiotojų kulkų. Visos šios herojiškos pastangos skirtamos atbundančiai tėvynei, kada iš kitos pusės sužvėrėję raudonieji Rainių miškelyje žiauriausiu būdu nukankina Lietuvos patriotus, kulkosvaidžių salvėmis nušluoja Pravenišk[illegible]se. Šimtus nekaltų ūkininkų ir darbininkų ar suptausto Panevėžyje beteisiančią tiek rusų karininkui, tiek lietuvių partizanui pagalbą, mūsų narsųjį chirurgą dr. Žemgulį ir jo padėjėjus.

Azijatiškas naikinimo godulys, visą laiką bandomas pritušuoti, pagaliau išsiveržė ir vargas kiekvienam nelaimingam žmogui: tūkstančiai nukankintų, sušaudytų vyrų, senelių ir vaikų. Tūkstančiai nužudytų ir išniekintų moterų liūdyja šią brangią kraujo auką, kurią sukrovė lietuviai ant laisvės aukuro ir kuris Aukščiausios Apvaizdos lėmimu nesutiekė mūsų tėvynei išsiilgtos aušros, bet pastatė ją dar sunkesniems bandymam.

Vokiečių metas

Kameros sienoje augo brūkšnelių skaičius: jos žymėjo kiekvieną nelaisvėje ir kankinančiame ilgesyje praleistą sunkią dieną, kuriems, atrodo, niekada nebus galo. Už geležinių virbais apkaustyto lango būdavo pavasaris: skurdus dirvožemis dengėsi pirmaisiais žolės ūsais ir gležnūs pumpurai glaudėsi tarp lieknų šakelių. Nei vėsus vėjelio pūstelėjimas, nei tarpais išsiilgtos saulės prasimušę spinduliai, nedavė už šio lango pajusti atgimstančio gyvenimo ir visos šios nuostabios gamtos misterijos, nes alkanos mintys bevilti[illegible]kai blaškosi tarp aukštų sienų ir veržiasi į prarastą laisvę.

Aplinkui buvo tylu - kalėjimas buvo tolimame miestelio pakraštyje ir tik tą tylą pertraukdavo skausmo aimanos ir priešmirtinis sužeisto jauno partizano gargaliavimas. Jis baigė paskutinias savo gyvenimo dienas, numestas į rusų rankas. Tai juto visi sėdintieji ir visi buvo bejėgiai nors truputį palengvinti nelaimingajam jo kančioje.

Kieme suūžė įjungiami automotorai. Obergerfreiteris Otto, apskritas vokietis, su raudonomis dėmėmis veide ir smarkiai užveržtu diržu, kas dar labiau pabrėžė jo rutulinę figūrą, lydimas keleto vokiečių ir rusiško apsauginių, pradėjo savo viešpatijos tikrinimą. Mėnesinis kalėjimo apvalymas išsijudino: moterys, vaikai, jaunі vyrai ir seneliai, ištisų Rytų Lietuvos kaimų gyventojai, už bet kokias priežastis, ar tai užtikus partizaną apylinkėje, ar dingus kokiam vokiškam pareigūnui, buvo masiniai uždaromi kalėjimuose, šaudomi ir kažkur išvežami. Vokiškasis okupantas atskleidė savo brutaliausią veidą kaip tik tomis dienomis, kada karo laimė frontuose keitėsi jo nenaudai.

Paruošti sunkvežimiai pildėsi sulimtaisiais: vieni buvo perkeliami į kitus kalėjimus ar į darbo stovyklas, kiti vežami darbams į Vokietiją, kitiems, liekantiems kameroje, likimas atrodė dar šiurpingesnis. Likimas panašus tik su greitesne pabaiga.

Aš netekau savo vieninteliо kameros draugo Grišos, geraširdžio ruselio, kuris karo audrų blaškomas, užkliuvo vokiečiams kaip pabėgęs iš Vlasovo armijos, į kurią jis pakliuvo iš rusų belaisvių bado stovyklų. Jo likimas, turbūt, užsiantspaudavo kokiame nors koncentracijos lageryje. Abu mes buvome kameroje Nr.17, abu vienodai blaškomi ir be pasigailėjimo naikinami tiek rudųjų, tiek ir raudonųjų banditų. Jo tėvai buvo ištremti per kolektivizaciją kaip buožės į Sibirą ir jis pats tapęs "besprizorniku", perėjo kitą gyvenimo mokyklą Sov. Rusijoje ir jo gauti patyrimai daug mums padėjo gintis kameroje nuo bado: jis iš kažkur sukombinavo tūščių ir prirudijusių nuo konservų dėžučių, kurtose, labai atsargiai, galėdavome pasidaryti vakarui per pietus gaunamos sriubos. Rankose laikiau nusiščerusias, iš įvairių popieriaus gabalų jo pagamintas žaidimui kortas, kuriomis trumpinome savo ilgas valandas ir tuo niekada nejutau didesnės tuštumos šioje murzinoje palėpėje.

Aušo negailestingas sekantis rytas. Nebuvo, kaip kadaise, liudnos melodijos apie atsisveikinimą su motina ir apie audrų sudaužytą gyvenimą. Grišа ją, prižiūrėtojams negirdint, tyliai niūniuodavo. Kalėjimo kieme, prie šonu prisiglaudusio jauno miškelio, riogsojo švieži duobės, su aušra iškastos pasmerktiesiems. Jokio gyvybės pasireiškimo, tik pietų metu beskambą indai rodė, kad čia dar esama gyvų būtybių, kuriems vakare kris nelaimingas likimo loterijos burtas./B.d.

---

patys tarp savęs lietuviškai kalbėjomės. Iki šiol mes visados tarp savęs dauginusia angliškai kalbėdavomės", "... propagandinių paskaitų nebuvo", "... jie /Lietuvos jaunimas/ Lietuva didžiuojasi ir tą didžiavimąsi ir mums perdavė. O Lietuvai ne santvarka".

Į klausimą, koks jiems buvo malonumas įspūdis iš kelionės, atsakyta: pokalbiai su jaunimu. Į klausimą, ar jie kelione patenkinti, atsakė, kad labai, nes turi naujų draugų, su kuriais susirašinėja ir dabar nebesigaili, kad ėjo į šeštadieninę mokyklą, nes ką tėvai visą amžių kalbėjo, dabar pradeda įvertinti.

Aiškus dalykas, kad tokią jaunuolių ekskursiją ne burnoti ar kolioti reikia, bet tik ja džiaugtis. Tuomet ir tokius jaunimo ansamblius ar centrus bus lengviau sukurti ir jaunimo tarpe išsiplės lietuvių kalbos vartojimas tarpusavio bendravime. Ir argi mes, senieji, nepasidžiaugsime būdami tikri, kad lietuvybė bus pratęsta iš kartos į kartą ir gyvuos emigracijoje ir po mūsų.

J. Valiūnas

Brockton. Mass

Canada...110 metų stipri.
Canada...šalis su gražia ateitimi.
Canada... šalis didelė ir prieinama.
Canada, mūsų šalie, mes budime tave saugodami.

multiculturalism
unity through diversity

L'hon. Joseph P. Guay
Ministre d'État
Multiculturalisme

Hon. Joseph P. Guay
Minister of State
Multiculturalism

KULTŪRINIS PUSLAPIS

metmenys 33

1977

Malonu ir labai įdomu skaityti šį 33-ąjį METMENŲ tomą. Įvairi medžiaga , labai gerai visų autorių tiek kūryboje, tiek jos analizėje patiekta , pulsuojanti gyvu ritmu mūsų šiame kontinente prigijusių šakų , besimaitinančių ano kontinento, anos tėvynės, lavoje.

Ypač pritraukia dėmesį teatralo ir poeto Jurgio Blekaičio medžiaga apie mirusį mūsų poetą Henriką Radauską, atgaivinant ir pokario dienų atmosferą, žmones ir įvykius, pirmuosius žingsnius šiame krašte. Parašyta gyvai, nemeluotai ir įdomiai.

Randame intriguojančius Tomo Venclovo eilėraščius, E. Cinzo rafinuotą fragmentą Mona, A. J. Greimo studiją Aušrinė ir Laima, Alb. Elskaus , L. Lėto pluoštelį atsiminimų apie aktorių Stasį Pilką...

Aktualus straipsnis Vinco Trumpos apie Eurokomunizmą ir Vakarų demokratiją ,ir kt.

Perskaičius, tikrai nuoširdžiai pagalvoji, kaip daug nustoja, kurie Metmenų neskaito ir kaip puiku, kad jie tokie gyvybingi ir padeda nesustabarėti ir neatbukti.

b.

Iš: METMENYS 1977 33

Jurgis Blekaitis

R A D A U S K A S

...

Galvojimas apie Henriką Radauską neišvengiamai verčia pasukti iš gyvenimiškųjų takų į Parnaso šlaitus; prisiminimas žmogaus grąžina į jo posmus. Bet dabar tegu jis ir vėl nusileidžia pas mus žemėn akmenuotu kalno takeliu- vidutinio ūgio, anksti praplikusia didele galva , kiek per kelius išklerusia eisena- lyg būtų kavaleristas . Jis nusišluosto stambų prakaitą nuo kaktos, pasitaiso akinius, kurie kažkodėl šonu pakrypsta ant stambokos nosoes. Kur mes esam?

...Čikagoj, F. W. Woolwortho prekių sandėlyje, netoli nuo Midway aerodromo. Radauskas - stropus, pareigingas - jau stovi ties kartono dėže, pasirengęs darbui. Vos suskamba signalas baigti pertraukai, kada kiti darbininkai tik ima tingiai keltis ir palengva grįžti per sandėlio duris prie savo darbų, Radauskas jau pakuoja, susikaupęs , sušilęs. Kaip didelės pupos, laša nuo aukštos kaktos prakaitas. Nepertoli ir aš imu stumdyti plokščią, žemą vežimą, kraudamas ant jo visokio dydžio paketus. Tolimesniame kampe darbuojasi sunkiai pakelias šitą vergovę Marius Katiliškis - jis, kuris, baigęs darbą, pašiaušęs ūsus, neria iš sandėlio gelmių, kaip iš gaisro. Įvairiais laikais čia praėjo nemaža lietuvių ateivių, žymių ir nežymių, jaunų ir senų, senosios emigracijos ir naujai atvykusių. Čia dirbti Radauską prišnekinau 1951 metų pradžioje, ir jis liko sandėlyje ligi pat 59-tųjų metų. O aš pats pabėgau 52-ais į New Yorką, ten vedęs - į Vašingtoną. Iš čia laiškais ėmiau skatinti Radauską pabandyti gauti nefizinį darbą sostinėje. Pagaliau, nugalint jo paties skepticizmą ir biurokratines kliūtis, su mano buvusios žmonos Aušros Bendroriūtės anketų pildymo menu , su amerikiečių poeto Randall Jarrell, per mus pažinusiu ir pamėgusiu jo poeziją, palaiminimu, -Radauskas tampa Kongreso Bibliotekos Vašingtone tarnautoju. Tai- paskutinis etapas.

Amerikinė Henriko Radausko gyvenimo dalis prasidėjo atvykimu į Waterbury miestą Connecticute, iš kurio tolimesni jo giminaičiai buvo parūpinę imigracijai reikalingus dokumentus - afidavitus. Tai įvyko 1949 metų rudenį, ir trumpas Radausko gyvenimo Naujojoj Anglijoj etapas paliudytas vieninteliu, ten lapkričio mėnesį parašytu eilėraščiu Vakarinė Aušra- ta nuotaikinga, nuolat persiliejančia iš plano į planą, tarsi japoniška miniatiūra.

Kai tų pat metų Kalėdoms nuskrendu pas Nyką- Niliūną į Baltimorę, ten jau randu ir neseniai atsikėlusius, Nykos atkviestus Radauskus. Kiek atsimenu, tas kelias jau tolimas dienas, nors mes visi tada buvome tik pastatę kojas šiame naujame krašte, tik pradėję dirbti neįprastą, fizinį darbą, kuriam neturim jokio patyrimo, bet mūsų nuotaika kuo puikiausia, nepaisant tuščių kišenių. Jėgos dar neišsekusios, darbai - negąsdina, bėdos- greičiau komiškos, anekdotiškos, negu rimtos. Mes plavinėjame po senas gatves, stebėdamiesi prie kiekvienų durų būtinai prilipdytais dviem baltais marmuriniais laipteliais, nustebę žiūrim pro atdarą rūsio langą į kažkokios besikraitančios, besisukančios sektos susirinkimą. Lietuvių salėje pirmą kartą paragauname vietos skanėsto- krabų , drauge su aktorium Juozu Palubinsku ir aplamai-draugaujame bei juokaujame kažkaip ypač šiltai, savo naujojo likimo susieti.

...

Kaip bandau pats sau atsakyti, kodėl Radauskas, tas ne vien talentingas, protingas, reto humanistinio išsilavinimo žmogus su jo meile žmogaus kūrybai, kartais būdavo toks nesivaldančiai aštrus, prisimenu ir eilę kitų giminingų atvejų. Štai, jis prikimba prie jaunos aktorės, turėjusios nelaimęs pareikšti jam, jog ji mėgstanti poeziją, ypač Rilkę. -"O kas būtent iš Rilkės eilėraščių jums labiausiai patinka?" - klausia jis, prikišęs arti savo įtarumu užsidegusią galvą. -"Na, panele, juk jeigu patinka , galėtumėt paminėti nors vieną eilėraštį?" Mergina sumišus sakosi taip pagauta negalinti prisiminti pavadinimų, jai daug kas to poeto patinka. -"Na, o vis dėl to , nors vieną pavyzdį", - imdamas jau pykti ir piktintis reikalauja Radauskas, ir pokalbis pritraukia būrelį kitų klausytojų. Merginai taip ir nevyksta nieko paminėti, ir Radauskas palieka ją ramybėje tik tada, kai jaučiasi įrodęs, jog ji kalba apie tai, ko nežino.

Kodėl? Kam reikėjo tą svetimą jam žmogų pastatyti tokion nemalonion padėtin? Argi jis tuo būdu būtų norėjęs parodyti savo pranašų išmanymą? Man rodos, jokiu būdu ne, ir priežastis yra kitur. Nes, kaip Mikšio, taip ir jaunos aktorės, tiek dar daugeliu kitų atvejų, kurių visų neverta nė minėti, jo opų reagavimą bus sukėlusi kokia pastaba apie poeziją ar meną, - ne šiaip sau koks gyvenimiškas, politinis ar kitoks teigimas Pastaba, kurią jis pajuto kaip išpūstą, ar žinojimu neparemtą. Ir tada jis , iki savo gelmių užgautas, puola ginti, kas jam iš tikrųjų yra vienintelė šventenybė žemėje. Kitas panašiai įsikarščiuotų tautybės, ideologijos, religijos klausimais, pajutęs panieką savo įsitikinimams.

Lietuvos vaizdai iš senovės atlasų — tai sveikinimo kortelės tinkamos visoms progoms, o ypač trumpiems laiškams.

10 įvairių kortelių komplektas — $1.00. Pašto išlaidos vienam komplektui — $0.25

Užsisakykite sau ir draugams!

METMENYS c/o M. Paškevičienė
3308 West 62nd Place, Chicago, Illinois 60629

Tomas Venclova

NEL MEZZO DEL CAMMIN DI NOSTRA VITA

Konstantino Bogatyriovo atminimui

Mane ištiko amžiaus vidurys.
Aš gyvenau, bet mokiausi nebūti.
Mirtis man buvo lyg šeimos narys,
Užėmusi dedesnę dalį buto.
Aš ją po truputėlį jaukinau
Ir net prašiau, kad ji manęs neliestų,
O paryčiais regėjau, kiek žinau,
Gražiausiąjį Rytų Europos miestą,
Kur savo laiko laukia geležis,
Migloj šiūrena pūvantis nendrynas,
Yra akmuo, kastetas, garvežys
Ir gal geriausiu atveju - benzinas.
Miegojau , gėriau, valgiau mirtyje.
Bandžiau suteikti jai tikslus ir prasmę,
Net ją primiršdavau. Tačiau su ja
Žmogus beveik negali apsiprasti.

Aš rakinau koridorių. Širdis,
Praradus rimtą, sunkino krūtinę.
Tiesa, toje valstybėje mirtis
Galėjo būti neatsitiktinė.

PAŽINKIME PRAEITĮ !

OSKARO MILOSZ - MILAŠIAUS KELIONĖ LIETUVON

/ Broniaus Milašiaus dalis atsiminimų /

/ pabaiga /

Mums į salioną įeinant, mus pasitiko su studentų maršu. Prie vaišių stalo sekė sveikinimai ir tostai su seniausio vyno taurėmis į Roberto ir Aloyzo sveikatą. Vėliau prasidėjo linksmoji dalis, grojant geriausiam stygų orkestrui.

Staiga, pertraukos metu įbėgo į salioną apdusęs gyvulių šėrikas ir riktelėjo, kad didysis bulius mirtinai subadė Michaelį... Visi vyrai bėgome į nelaimės vietą.

Tvarte matėme įsiutusį bulių, tebemaigantį Michaelio lavoną. Šeimininkas paleido du šūvius buliui į galvą ir gyvulys susmuko. Išplėšėme iš po buliaus Michaelio palaikus ir paguldėme daržinėje ant šiaudų. Kai šeimininkė pakvietė jaunuolius sugrįžti į salę, tuomet šeimininkas su tarnais apžiūrėjo buliaus lavoną ir aptiko aną dilgėlių gniūžtę, iškritusią iš po buliaus uodegos...

Svečiams išsiskirsčius, šeimininkas apsirengė savo generolo uniforma, pasikvietė mane su kolegomis į bulių tvartą ir karbitinių lempų šviesoje, paėmęs aną dilgėlių gniūžtę, paklausė mūsų:

- Kurio darbas - prisipažinkite!

Aš mėginau sušvelninti padėtį ir prisiimti kaltę, bet ambicingasis Aloyzas riktelėjo:

-Tėte, tai mano kaltė ! Brolis Robertas visai nieko nežinojo, o kolega Oskaras net mane atkalbėjo, sakydamas, kad šis "juokas" gali turėti liūdnas pasekmes. Bet kolegos Oskaro nepaklausiau ir savo sumanymą įvykdžiau... Bulių šėrikas Michaelis buvo mane skaudžiai įžeidęs, todėl norėjau atsikeršyti...

Tada šeimininkas, pasitaręs su ponia, iškvietė policiją. Policija tuojaus pribuvo su lavonvežimiu ir, nustatę Michaelio mirties priežastį, jo palaikus sudėjo į lavonvežimį, o nušautąjį bulių paprašė generolą, kad jo darbininkai užkastų kur nors darže. Šeimininkė ir dukra Orlean labai jaudinosi ir graudenosi mūsų likimu.

Sekmadienio rytą, šeimininkas vėl pasipuošęs generolo uniforma, įsakė mums trims nevalgyti pusryčių, nes neužilgo važiuosime į vyskupijos bažnyčią išpažinties , o vėliau mūsų bylą spręs Garbės Teismas.

Per mišias klūpojom arti altoriaus ir prašėme atgailaudami Dievo malonės ir švelnesnės bausmės. Pamaldoms užsibaigus, generolas nuvedė mus į salę, kurioje jau mūsų laukė Garbės Teismas , teisėjų uniformoje .

Mus kaltino šeimininkas, o mūsų gynėju buvo pats vyskupas. Savo parodymus teismui davėme teisingus, taip kaip faktinai buvo mūsų suplanuota ir įvykdytas buliui smurtas, o nelaimei- Michaeliui mirtis.

Garbės Teismas, užbaigęs apklausinėjimą, išnešė tokio turinio savo sprendimą:

mano kolegoms- išbūti vienuolyne 10 metų vienuolio tarnyboje. O gi man, kaip svetimšaliui, nežinančiam vietinių įstatymų- suteiktas išteisinimas. Tada puoliau vyskupui į kojas ir meldžiau, kad leistų pavaduoti nekaltąjį Robertą. Bet Garbės Teismas į jokius kompromisus neįsileido ir mano kolegos tuoj buvo atiduoti vienuolyno sargų žinion ir išgabenti į vienuolyną.

Šeimininkai, atsisveikindami su sūnumis, graudžiai verkė. O į mane generolas, piktai pažvelgęs, žektelėjo : "Tu, europietiškas aziate, pražudei mano sūnus, -kad tu būtum visai negimęs. O dabar prapulk mums iš akių.... Prisiųsk savo adresą, kad galėtume tavo paliktus skarmalus grąžinti!."

Grįžęs pas tėvelį, įsijungiau prie fizinių darbų šiltadaržyje, o laisvalaikiais rašiau korespondencijas ir parašiau romaną iš savo pergyvenimų "Žiaurioji Komedija". Šios nelemtos žmogžudystės pėdsakai mane diskriminavo moraliniai ir fiziniai, nes niekur negalėjau gauti darbo su geresniu atlyginimu.

Kai tėvelis numirė, susiradau tarnybą privačioje spaustuvėje ir laisvalaikiais rašiau rašinius tai spaustuvei įvairiausiomis temomis. Taip pat rašiau poeziją ir romanus, kuriuos spaustuvės savininkas už nedidelę kainą spausdino ir platino. Taip šioje spaustuvėje ir prasidėjo mano rašytojiškoji karjera."

Kai svečias baigė pasakoti , tėvelis pasiūlė pusbroliui "valstybinės". Jis nesipriešindamas , išgėrė. Tėvelis paprašė svečią atvirai prisipažinti, kokiu tikslu atvyko Lietuvon. Nejaugi taip svarbu buvo atnaujinti giminystės ryšius ir tam išleisti nemažą sumą pinigų?

Tada svečias šyptelėjęs, atsakė: "Juozai, tavo tiesa . Mano paaiškinimas užtruks dar valandą, kad ją patvirtinčiau." -Gerai-, tarė tėvelis, pradėk.

-"Ar žinai, kad artėja pasaulinis karas? Atvirai kalbant, mano intencija yra išvengti karo žiaurumų ir mobilizacijos Prancūzijos armijon. Šias išvadas patvirtinu argumentais, kurios girdėjau Velykų atostogų metu iš prancūzų armijos atsargos generolo, kuris aiškino, kad pasaulinis karas turi kilti, nes ekonominis merdėjimas jau priartėjo prie Vakarų Europos slenksčio. Prigamintų prekių nėra kur dėti, nėra rinkos eksportui. Labai dažnai yra šaukiamos prekybos ministerių kongerencijos dėl prekybos išplėtimo ypač su Rusija, bet ji visiškai nekreipia dėmesio į prekybą su užsieniais, nes pati turi įvairiausių žaliavų, kurių labai mažą dalį tesunaudoja. Parduoda užsieniui didžiulius žaliavų kiekius, gi iš užsienio perka labai mažai, išskyrus vaistus ir chirurginius bei precizinius instrumentus. Jeigu Rusijai kas pasiūlo ūkinių mašinų, fabrikams įrengimų, rusai tik nusijuokia ir sako: "Jeigu mes iš jūsų pirksimegaminius, tai ką tada darys mūsų mužikai? Ar jūs norite, kad jie keltų revoliuciją? Mums nieko nereikia, nes mūsų liaudis savo raumenimis gali kalnus nuversti ir ežerus išsemti". Karas atrodo bus žiaurus ir ilgas. Anglija siekia susprogdinti Rusiją ir Vokietiją iš vidaus proletarinėmis revoliucijomis. Vokietija varvina seilę, žvelgdama į Ukrainos kviečių aruodus ir vergų masę. Prancūzai niekados neatsisakys tų idėjų, kurių siekė Napoleonas. Tada prancūzai karą pralaimėjo, bet per šį karą vokiečiai suklups prie Maskvos".

Toks tai pasikalbėjimas užsiliko mano atmintyje...

■

po Chicagos dangum

Gen. K. Musteikis š. m. birželio 6 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu. Jo darbai ir gili tėvynės meilė kovoje prieš Lietuvos okupantus ir jiems pasipriešinimą paskutiniame ministerių kabinete rodė, kad gen. Musteikis mąstė teisingai. Jis ugdė Karo Mokykloj meilę Tėvynei. Jis mokė, kad reikalui atėjus, reikės pakelti ginklą.

Atsisveikinant, birželio 8 d. Petkaus koplyčioje, svarius ir reikšmingus žodžius pasakė Lietuvos Gen. Konsulė J. Dauzvardienė, gen. Mieželis, Alto pirm. dr. K. Bobelis, Sav. -Kūrėjų pirm. plk. Švedas, Amerikos Liet. Tautinės S-gos vardu inž. J. Jurkūnas, Šaulių S-gos Tremty - je CV pirm. Mulkovaitis, ir kt. Atsisveikinimą pravedė Ramovės CV pirm. plk. Dabulevičius. Rytojaus dieną, po gedulingų pamaldų, palaidotas Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse, greta nesenai mirusios jaunos savo dukros Gražinos.

Pamaldose, laidotuvėse dalyvavo daug žmonių, ypač daugumas likusių savanorių-kūrėjų, uniformuoti šauliai, nes jis buvo Šaulių S-gos garbės pirmininkas. Gen. Musteikis tyliai išvyko į amžinybę, sulaukęs 82 metus.

Birželio Trėmimų minėjimas, rengtas LF Bičiulių, įvyko JC. Gedulingos pamaldos Jėzuitų koplyčioje, akademinė dalis salėje, kur pagerbtas Lietuvos partizanų vadas Juozas Lukša-Daumantas. Dr. St. Bačkis, Lietuvos atstovas Washingtone, ir dr. A. Damušis, dr. N. Bražėnaitė kalbėjo apie didvyrius ir išvežtuosius Sibiran.

Meninėje dalyje pasirodė sol. Kučėnienė ir Stasė ir Juozas Kelečiai. JC tą pačią dieną įvyko ir Sibiro lietuvių dokumentacijos paroda, kurią parengė Draugo red. Br. Kviklys.

Birželio 6 d. Chicagos lietuviai kuniga su diocezijos kard. Cody paminėjo iškilmingai mūsų darbštaus vyskupo Vincento Brizgio kunigystės 50 m. sukaktį. Minėjimas vyko šv. J. Kazimiero Seserų vienuolyne, kur šv. Mišias laikė pats jubiliatas.

Marquette Parko lietuvių parapijos Marijos Gimimo bažnyčia šventė 50 nuo įsteigimo sukaktį.

Ta proga buvo laikomos iškilmingos pamaldos, į kurias buvo atvykęs kard. Cody ir daugybė žmonių. Choras, ved. p. Lino, išpildė keletą kūrinių. Vakare Martinique viešbutyje buvo iškilminga vakarienė.

Pasakyta daug sveikinimų, pasidžiaugta praeitimi, bet susirūpinta ir ateitimi, kad lietuviai nebėgtų nuo atslenkančio pavojaus, kuris naikina visas įsteigtas lietuvių institucijas. Meras Bilandic, gerai žinodamas situacijas, pažymėjo, kad jis gilias supranta etninių grupių susitelkimus ir bandys juos apsaugoti.

Skaudi nelaimė ištiko dr. K. Bobelio šeimą-vėžio liga pakirto jo 17 m. sūnų Julių. Jaunuolis buvo Jūrų skautas. Visuomenė ir jaunimas išreiškė giliausią užuojautą.

Bal. Brazdžionis

LAISVĖS LIETUVAI..

Birželio 5 d. Cicero je įvyko Sovietų Sąjungos daromo lietuvių tautos naikinimo minėjimas.

2 v. 30 min. JAV karo veteranų 9115 posto vyrai, vadovaujant Jerry Kasulaitis, su keturiomis vėliavomis ir jūrų šaulių su trimis vėliavomis, iš parapijos salės nužygiavo į bažnyčią, kur pamaldas atlaikė ir pritaikintą pamokslą pasakė kan. V. Zakarauskas. Racinės lietuvių moterų kvartetas, vadovaujamas muz. J. Grimskio, pagiedojo tris giesmes, vargonais palydėjo muz. A. Skridulis. Po pamaldų visi rinkosi į parapijos salę, kur suaukojo ALTai $ 257.

Salės scena buvo labai skoningai išpuošta; "Laisvės Lietuvai" kankinio mirtimi žuvusio Romo Kalantos žodžiai, liepsnos ir kiti lietuvių tautos kančių ženklai matėsi vaizdžiai scenoje. Sceną išdekoravo dr. B. Motušienė, Pallonienei ir Pranskevičienei talkininkaujant. Sunešus vėliavas, minėjimą atidarė ALTos Cicero skyriaus pirm. dr. P. Atkočiūnas. Paskui buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos Himnai. Invokaciją sukalbėjo kan. Zakarauskas. Studentas Rolandas Zumaras paskaitė Mykolaičio-Putino "Mortuos voco". Išnešus vėliavas, buvo kun. dr. J. Prunskio labai kruopščiai paruošta ir vertinga paskaita. Tai labai suglausta medžiaga iš ruošiamos spaudai knygos apie lietuvius, Sibiro kankinius.

Meninėi programai vadovavo Sofija Palčiauskienė. Muz. Grimskio paruoštas Racinės lietuvių moterų klubo kvartetas: Ida Tamulėnienė, Ona Kažėmėkaitienė, Bronė Nekrošienė ir Stasė Petrušaitienė padainavo keli as dainas. Pianinu palydėjo studentė Viktorija Kleinotaitė. Akademikė Audronė Pavilčiūtė padeklamavo Birutės Pūkelevičiūtės "Paskutinis Birželis", jai asistavo Vytas Pallonis ir Edvardas Pranskevičius. Studentas Feliksas Kasparas paskaitė "1972 metų gegužės 14-oji", kai susideginо Romas Kalanta. Mokslei viai Pallonis ir Pranskevičius paskaitė Nerimos Nerutės Romo Kalantos pagerbimui parašytą eilėraštį. Akademikė Audronė Pavilčiūtė padeklamavo Bernardo Brazdžionio "Lietuvos Vardas". Visa meninė programos dalis pra-

A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI – ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Atėjęs pas mus – nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

"LIETUVOS AIDŲ" radijo programa

Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ
Veikia savaitgaliais:
Penktadieniais 9:30 – 10:00 val. vak. AM -1490, iš WOPA stot.
Šeštadieniais 8:00 – 10:00 val. vak. FM – 106.3 iš WLNR stot.
Sekmadieniais 9:30 – 10:00 val. ryto AM – 1230, iš WJOB stot.
Adresas: 2646 West 71-st St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

ėjo labai sklandžiai ir gerai.

Programai pasibaigus, inž. Stasys Dubauskas paskaitė Algirdo Brazinsko laišką ir visų susirinkusių prašė rašyti laiškus JAV prezidentui dėl žmogaus teisių, Departament of State ir kongresmanui Robert K. Dornan dėl Algirdo Brazinsko, kad jo nedeportuotų.

ALTos Cicero skyriaus vardu buvo padėkota kan. V. Zakarauskui, kun. dr. Prunskiui, JAV karo veteranų 9115 posto vyrams, jūrų šauliams, Racinės moterų kavrtetui, muzikams Skridului ir Grimskiui, panelėms Pavilčiūtei ir Kleinotaitei, Cicero studentams Feliksui Kasparui ir Rolandui Zumarui, mokslei viams D. Pranskevičiūtei, V. Pallioniui ir E. Pranskevičiui, kurie be jokio atlygi nimo dr. B. Motušienei vadovaujant, sudarė ir atliko tokią įdomią programą. Taip pat buvo padėkota atvykusiems ALTos Racinės pirm. Kažėmėkaičiui, ALTos veikėjui iš Floridos Kleivai, jūrų šaulių kapelionui kun. Rutkauskui, LAS veikėjui ir ALTos Centro nariui Smilgiui ir kitiems svečiams.

Buvo paruošta 100 laiškų, bet jų pritrūko ir salėje dar jų papildomai buvo rašoma.

Prie kavutės ir užkandžių salėje buvo ilgai kalbėtasi įvairiomis temomis, o kun. dr. Prunskis atsakinėjo į paklausimus.

Užkandžius paruošė Pranutė Dvilaitienė, Elena Novickienė, Ona Vyšniauskienė ir Irena Pranskevičienė. Visas maistas buvo suaukotas.

S. Paulauskas

Pacifico pakraščiais

Juozapas Paužuolis
(Iš kelionės dienraščio – 1973 metais)

Kiekvienas planuoja kuo įdomiau praleisti vasarą ir priderintas atostogas. Žinoma, sprendimą kur ir kaip nusveria pinigi nė ir laikas. Daugelis važiuoja į Floridą, Kaliforniją, Meksiką ir kitus turizmo biznio išgarsintus kraštus. Vasarą tie kraštai manęs nevilioja. Kam ieškoti karščių, kai Port Colborne nesinori iš ežero išbristi. Prieš pusmetį nutariau keliauti į Vakarų Kanadą ir Alaską. Šiaurės vakarų prerijų platumos, kalnai, miškai, ežerai ir pajūriai seniai viliojo pasižvalgyti. Buvau nusprendęs važiuoti transkontinentiniu turistiniu traukiniu, bet prasidėjęs geležinkelių tarnautojų streikas, privertė traukinį pakeisti autobusu.

Saulėto rugpiūčio 13 dienos rytą, turėdamas ištisą eilę Greyhound autobusų kompanijos bilietų knygutę, pradėjau kelionę per Kanadą. Po trijų valandų atsidūriau Toronte. Autobusų stotis, Bay ir Edward siaurų gatvių kampe, yra permaža provincijos sostinės milijoniniam miestui, ypač dėl gelžkelie čių streiko, padaugėjus keleivių autobusuose. Nemalonu ir nepatogu prisikimšusioje stotyje atsiprašynėti laukiančiųjų ir ieškoti praėjimo tarp lagaminų. Penki staliukai ir apie penkiolika sėdynių prie puslankio formos bufeto, daugiau panašu į priemiesčio "snack" barą, kaip į didmiesčio stoties restoraną. Duonos trupiniais nubarstytas bufetas ir nešvarių žiurstu padavėjas numalšino norą užkąsti. Išgėręs stikliuką apelsinų sunkos ir pasisotinęs taukuose verdančių bulvių kvapais, užleidau vietą laukiančiai moteriškei. Perone gėriau kaip restorane: vietoje virtuvės garų ir kvapų, pro atvirus pastato šonus dvelkė švarus oras. Suradęs vietą ant nepilnai apsėsto stalo, prisėdau laukti autobuso į Sudburį.

Išstrūkusiam iš pilkos provincijos miestelio kasdienybės, įdomu pažiūrėti ir į margą publiką, kuri čia yra įvairesnė, kaip Europoje, nes Kanada yra ne tik daugiatautė, bet ir daugiagarsė. Daugiausia mano dėmesį patraukė jaunimas, nes jis publikoje išsiskyrė savo išvaizda: ilgaplaukiai, kudloti, barzdoti, lopiniuoti, lyg pasimetę barbarai iš Atilos armijos. O koks skonis ir grožis ... kai švarkas /jacket/ ir paspurusios darbinės kelnės apsiuvinėti margaspalviais lopais. Savaime kyla įtarimas, kad tokios kudlotos galvos turi daug blogų kėslų. Pagalvojau apie prasmę ir tikslą to expresinio išvaizdo, nieko pozityvaus negalėjau surasti. Priėjau išvados: kai žmogus nepajėgia išsiskirti iš žmonių masės protiniai, siekia prasiveržti išvaizdu.

Laikrodžio rodyklei artėjant prie antros, įsijungiau į eilę laukiančiųjų autobuso į Sudburį. Sėdėdamas antroje eilėje prie lango, žiūrėjau Toronto gatvėmis slenkantį mašinų srautą ir užjaučiančiai žvilgčiojau į susikaupusį šoferį. Buvau patenkintas, kad esu ne jo sėdynėje, nes kartą Toronte karštą vasaros dieną tą "pirtį" pergyvenau. Žinoma, jam lengviau, nes pagelbsti ilga praktika ir žinomos gatvės. Man, kaip pirmamečiui vairuotojui buvo blogiau, nes reikėjo susirasti ieškoma gatvė.

Išvažiavus iš miesto, šoferis per mikrofoną prisistatydamas pasakė vardą ir pavardę ir nusakė pro kurias vietoves važiuosime, bei kur sustosime pastoviui. Pakelės vaizdai dar neviliojo akių. Jie panašūs į Niagaros pusiasalio pakeles: motelial, garažai, užkandinės ūkiai ir lapuočių miškeliai. Grįžau į Lietuvą – prisiminiau mokyklą ir mokytoją, kuris sakė, kad Kanada dar yra mažai ištirtas kraštas. Daug, daug metų prabėgo nuo mokyklos suolo, nedaug ir geografinių žinių buvo likę apie Kanadą pašarmojusioje galvoje, jas teko papildyti "citizenship" vakariniuose kursuose ir iš kitų šaltinių.

Toliau į šiaurę gamtovaizdis keitėsi: retėjo gyvenvietės ir ūkiai, didėjo miškų plotai. Važiuojant 69 plento keliu, į abi kelio puses, kiek akys užmato, kalnuoti skurdžių spygliuočių miškai ir žalių salelių pritupdyti ežerai. Nenuostabu, kad tos eglės yra skurdžios ir kai kurios nudžiūvusiom viršūnėm, nes vietomis uolos yra vien sąmanomis dengtos. Melsvo ūko toliuose skęstą miškai ir vingiuotomis pakrantėmis ežerai teikė pasigėrėjimą akims ir dvasiai. Gyvenvietės mažos ir viena nuo kitos daugiau kaip 50 mylių.

Vienoje iš tokių, autobusui sustojus prie benzino pompų, šoferis pranešė, kad stovėsime 20 minučių. Daugumas keleivių išlipo pasivaikščioti: pakilioti nuo ilgo sėdėjimo aptirpusias kojas, atlikti ne viešų reikalų ir stoties bufete atsigerti bei užvalgyti. Gyvenvietė su dvylika medinių namukų, ežerų ir miškų platybėmis, pasirodė, lyg oazė dykumoje, tik autobusų stotis ir blizgančios benzino pompos ramino, kad dar esi civilizuotame pasaulyje.

Po penkių valandų kelionės, išsiritau iš autobuso Sudburio stoties perone. Vėsus, sausas, šiaurietiškas oras galvinančiai apglėbė mane, apglebusį nuo ilgo sėdėjimo, šilumos ir tvankos autobuse. Priešingybė šiltam ir drėgnam Toronto orui. Turėjau laukti visą valandą laiko kito autobuso į Thunder Bay.

Autobusų stotis yra miesto pakraštyje. Nuo stoties į rytus ir pietus – uolinės kalvos ir kur – ne – kur ant jų matyti skurdžios pušaitės ir kadugių krūmai. Į šiaurės vakarus miestas iškyla rausvais namais ir aukštais įmonių kaminais. Labai mažai medžių ir žalumynų. Visa aplinka yra pilka, ruda, nejauki ir atšiauri. Sudburis yra pagarsėjęs nikelio kasyklomis ir rafinerija.

/Bus daugiau/.

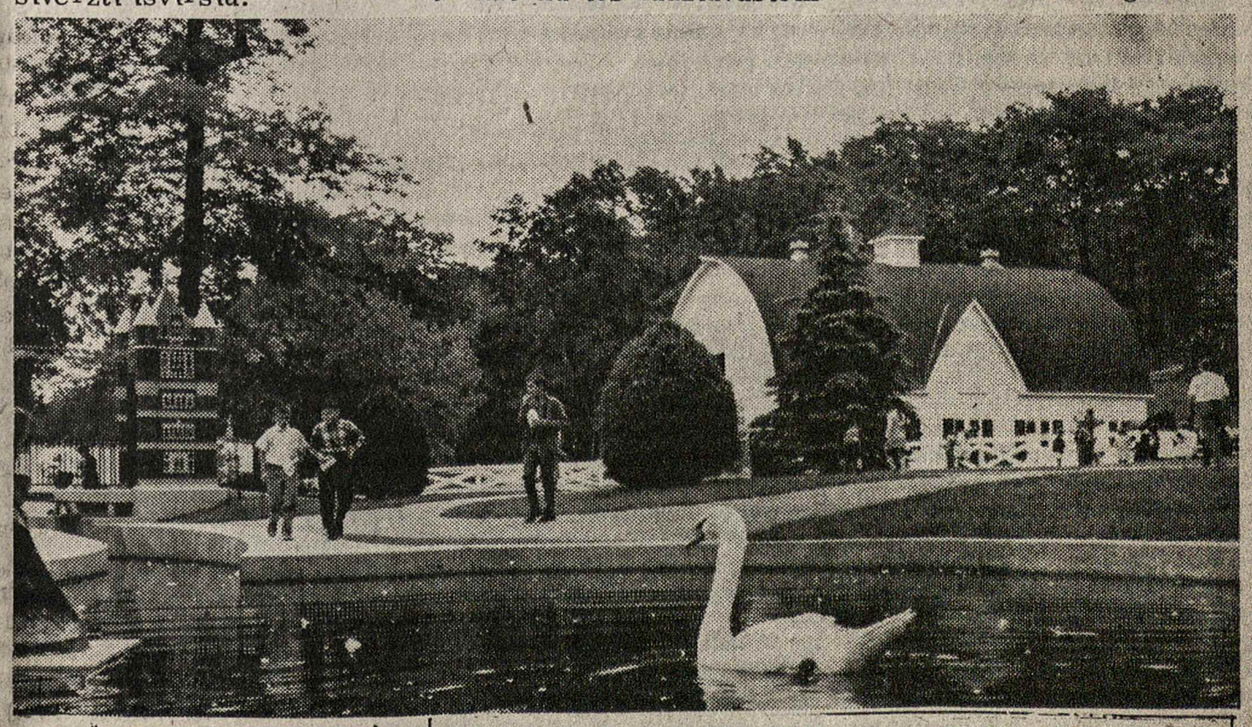

GRAŽI ONTARIO GYVENVIETĖ – Foto: Canadian Scene.

KREIVI VEIDRODŽIAI

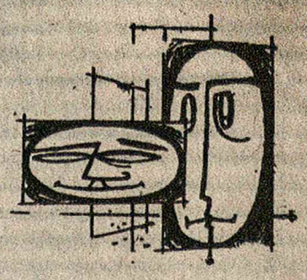

"Šitą kavinę labiausiai mėgstu. Pernai atsivedžiau čia savo žmoną ir ji pabėgo su smuikininku".

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA $ 10.00 metams ir $6.00 pusei metų.
KELEIVIS
PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $9,000.000

MOKAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%
sąskaupas	7,5%
term. depozitus 1 m.	8,5%
IMAME UŽ:	
asmenines paskolas	11%
nekiln. turto pask.	9,¾%

JUNGTUVĖS

Gegužės 28 saulėtą dieną, moterystės sakramentą priėmė Jūratė Jurgutytė su atvykusiu iš Airijos jaunuoliu Thomas Foran. Juodu sujungė kun. Januška vietos lietuvių A.V. parapijos bažnyčioje. Vargonavo sol. V. Verikaitis. Nedidelė bažnyčia buvo gražiai papuošta, kurią pilnai užpildė dviejų tautų atstovai.

Vaišės vyko J. Centro salėje, kuriems vadovavo vyr. pajaunys Jūratės pusbrolis A. Jurgutis iš Amerikos. Sveikinimų eigoje buvo perskaitytos ir kelios telegramos, jų tarpe viena iš Lietuvos, jaunosios gimnaičių.

Atvykę salėn jaunieji buvo sutikti su duona ir druska.

Užėmus jaunuosiems jų stalą, salėje prasidėjo pilnas gyvenimas; klegesys, juokas, garsūs pokalbiai. Savotiško garsą sukėlė atidaromos šampano bonkos, kurių kamščiai nesulaikomai nėrė iki pat lubų ir grįždami krito ant stalų ir svečiams ant galvų. Tarp svetimųjų puotoje matėsi gražus būrys ir gimnaičių iš Amerikos, Toronto, Mississaugos ir kitų vietovių.

Artėjant vidurnakčiui, jaunieji buvo išlydėti keltonėn.

Likę svečiai linksminosi ir šoko. Apie 1 val. salė pradėjo po truputį tuštėti: lėtais žingsniais kojos nešė jau kiek pavargusius durų ir namų link.

Taip baigėsi dar vienos naujos ir jaunos šeimos pagerbimas ir palydėjimas į naująjį gyvenimą.

Abu jaunieji yra baigę aukštuosius mokslus ir turi geras tarnybas. Naujajai šeimai linkime saulėto, gražaus ir laimingo gyvenimo.

Zp.

sudbury

IŠVYKA

LŠST "Maironio" kuopa š.m. liepos mėn. 30 dieną š. Valio Bružo vasarvietėje rengia įdomią išvyką-gegužinę. Kviečia visus šaulius, visus Sudburio lietuvius, jaunimą ir svečius aktyviai dalyvauti. Į gegužinę visi vykstame bendrai autobusu, kuris jau lauks prie Christ the King šventovės liepos 30 dieną. 12 val. punktualiai. Iš gegužinės į namus autobusas išvyks šeštadienį 10 val. vakare, Kelionė ten ir atgal kainuos $ 5 asmeniui, $ 2 studentams ir vaikams veltui.

Kadangi vietų skaičius yra ribotas /56/, visus norinčius išvykoje dalyvauti, kviečiame užsiregistruoti ir sumokėti už kelionę iš anksto.

Tuo reikalu kreiptis į "Maironio" kuopos valdybą ir šaulius. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: J. Staškus, tel 673 - 7644, J. Labuckienę - 897-6431.

LŠST "Maironio" kuopos valdyba

GEGUŽINĖ

Lietuvių Bendruomenės Valdyba š. m. liepos 17 dieną, 12 val. Povilo Jutelio vasarvietėje "Baravykas" rengia gegužinę ir kviečia visus tautiečius, jaunimą ir senimą skaitlingai dalyvauti. Gegužinė ruošiama prisiminti a. a. Petro Jutelio, sukaktuvinius mirties metines minint. Pelnas bus skiriamas Kanados Lietuvių Fondui ir spaudai - a.a. P. Jutelio prisiminimui, o taip pat papildymui jo įdėtų įnašų į Lietuvių Fondą. Lauksime.

KLB Sudburio Apyl. V-ba

MINĖJIMAS

Liūdnųjų 1941 m. Birželio Trėmimų ir tautos sukilimo dienos paminėtos Kristaus Karaliaus šventovėje pamaldomis ir Libera giesme už žuvusius kovotojus. Prieš pamaldas LB v-bos p-kas A. Kusinskis tarė žodį liūdnųjų įvykių prisiminimui. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė kun. A. Sabas. Dalyvavo daug lietuvių su tautine juodu kaspinu perrišta vėliava, Kanados vėliava ir uniformuoti Maironio Kuopos šauliai su savo vėliava.

• Bronė Paškevičienė iš Suvalkų trikampio atvyko ir ilgesnes atostogas praleis pas dukrą ir žentą E.S. Tolvaišas.

• Onutė Grigutienė su dukra Dalia iš Suvalkų trikampio atostogas praleidžia pas sesers šeimą B.J. Stankus.

• Gediminas Lumbis sustuokė su Annette M. Legault.

J.Kr.

toronto

popietė savuose namuose

A. Lukošius

NEPRARASKIME GALVOS

Veik vis mes, be išimties, mėgstame išlėkti į gamtą, ištrūkti iš to dusinančio, sleginčio ir įkyraus didmiesčio trukšmo, tos tvankumos. Ypatingai tą mielai darome vasaromis, kada plati ir viliojanti šio krašto gamta tiesiog kaip magnetas visus traukia.

Šis kraštas ar tik nebus vienintelis šioje planetoje, turįs dar tiek daug nesugadinto gamtos grožio. Tai ne kraštas, o plati didelė gamtos turtais aptekusi šalis, galima sakyti dar su visai menku gyventojų skaičium. Vien tik šį provinciją turi apie 200.000 dar bevardžių ežerų. Žmonės dar jais nesinaudoja, prie jų neina, nes pasiekiami daugiau žinomi, artimesni ir jau vardus turintieji, kurių priskaitoma apie 50.000.

Mes lietuviai ypatingai mylime gamtą. Greičiausiai dėl to, kad mūsų šalelė Lietuva pasižymėjo ypatingai gražia, švelnia, tiesiog gaivinančia gamta. Betgi, vieną dalyką visi turime gerai įsidėmėti. Gamta neatlaidžiai laikosi ir savųjų dėsnių. Mes į ją bėgdami ir skubėdami turime gerai žinoti ir neužmiršti. O ypatingai didingoje šio krašto gamtoje, kuri yra ir žymiai šiurkštesnė, klastingesnė nei sakysime anie Dubysos ar Šešupės, ramunėlėmis pasidabinę, šlaitai.

Išeidami iš savo gyvenamosios aplinkos, iš savo kiemo, mes tai privalome gerai atsiminti. Atsargumas tuo atveju visur reikalingas.

Dažnai mus vilioja pamatyti naujas vietas, ten kur dar niekada nesame buvę.

Tas nežinomas kalnas, ežeras, upė ar miškas gali būti ir labai nedraugiški, net mirtimi grasinantys.

Dažnai mes girdime įvairiausių šiurpių atsitikimų ir nelaimių pasitaikančių gamtoje. Tai atsitinka tik dėl pačio žmogaus kaltės, kadangi jis, ištrūkęs iš didmiesčio, visai neapgalvotai nori toje gamtoje padūkti, pasiausti, pasirodyti, kad jis čia viešpats, viską žinąs.

O kad jis tam nepasiruošęs nei sava apranga, nei kitomis tenai reikiamomis būtinybėmis - visai nepagalvoja.

Kada palieki savąjį kiemelį, taip, gal būt saulutė čia žeme ritinėjasi, betgi neužmiršk, kad žadi važiuoti kelis šimtus kilometrų. Galbūt vakaras ir naktis tenai tave pasitiks, ir visai ne tavo galioje žinoti kokie, jie bus.

Automobilis taipogi mėgsta sustoti kartais visai nieko nepranešęs iš anksto.

Taip, gamtos nuostabus grožis ir visi joje vykstantieji burtai, tai pati didžiausioji Dievo dovana žmogui, tik jis visą tai imdamas, neturi visiškai apsvaigti ir prarasti savo galvą...

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9¼% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	9½% už mortgičius
7½% už spec. taupymo sąsk.	
7% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 15 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

APDRAUDA INSURANCE

★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

V. Bačėnas *All Seasons Travel*, B.D.

2224 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONTARIO M6R 1X6

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖ Kennebunkport, Maine

SEZONAS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonų vasarvietėje, Kennebunkporte, Maine, liepos ir rugpjūčio mėnesiais kasmet atostogauja šimtai lietuvių, atvykusių iš visos Amerikos ir Kanados. Jiems ruošiama turtinga kultūrinė programa: koncertai, literatūros vakarai, paskaitos, dailės parodos. Atostogas paįvairina ir meniška aplinka - tautinio stiliaus šventovės bei lietuvių dailininkų paveikslai.

Šią vasarą bus dailininkų V. Vizgirdos, K. Žoromskio, V. Igno ir V. Kriščiūnaitytės darbų parodos. Jos vyks visą sezoną, teikdamos progos visiems vasarotojams pasigėrėti bei įsigyti šių dailininkų paveikslus.

Sezonas prasideda liepos 2 d. ir baigiasi rugsėjo 5 d.

Visi lietuviai kviečiami atostogauti Kennebunkporto pajūryje. Adresas: Guest House, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046, tel: 207 - 967-2011.

PAGRINDINIS VASARVIETES PASTATAS

LIETUVIŲ NAMAI

Pereitą sekmadienį popietėn susirinko apie 220 svečių. Daugelis buvo atvažiavusių iš toliau, daugelis retai Toronte matomi. Svečių knygoje pasirašė: J. Kvietelaitis iš Australijos, p.p. Kvietelaičiai iš Georgetown Ont., A. Matukas ir E. Matukienė iš Chicagos, S. Petravičius iš Michigan, J. Gudaitytė ir M. Brown iš Vancouver'io, R. Jonaitis iš B.C., J. Burba iš Ohio, K. Naudužas iš Sudbury, D. Dambrauskaitė iš N.Y., S. Žulpa iš London, Ont., A. Čibas iš Hamiltono, Ont. ir J. ir K. Beržanskai iš Oakville, Ont.

Trijų savaičių bėgyje užsiregistravo 114 asmenų, susidomėjusių kooperatinių butų pastatu prie LN. Besisomintys, kreipkitės į LN.

LN Vyrų gegužinė pasisekė, nes nemažas būrys lietuvių įdėjo gana daug darbo. LN Vyrai dėkoja: Aldonai ir Vytautui Genčiams už paaukotą avieną /šašlikus/, Aldonai Genčiuvienei už maisto nupirkimą ir šeimininkavimą, virtuvės talkininkėms sudburiškėms - Marijai Venckuvienei, Agotai Pranckūnienei ir torontiškėms Valei Kecorienei ir p. Žutautienei už jų pagalbą. Dėkoja Algiui Senkui už profesionališką jautienos kepimą ir Petrui Šturmui bei Alfonsui Skrebūnui už kepsnius.

Liepos 21 - rugpj. 7 d. LN Vyrai T. Pranciškonų stovykloje savaitę poilsiaus. Pabaigoje, rugpj. 6 d. ten pat įvyks smagi gegužinė.

Pranešama, kad dar yra neišparduotų Karavano pasų. Galima gauti LN raštinėje. Po Karavano atidarymo pasų papigintai nebus galima gauti.

LN Dainos Vienetas, vad. sol. V. Verikaičio, giedojo Prisikėlimo Parapijos šventovėje pamaldų metu. Dainos Vienetas žada dainuoti ir Karavano Vilniaus pavilijone.

Nario įnašus įmokėjo: V. Gawrys, V. Astrauskas, A. Kojelaitis, R. Saulėnas ir A. Saulėnas po $100; T. ir V. Bačėnai, R. Vingelytė-po $25; R. Bumbulytė - $20 ir A. Byszkewicz - $75.

V. Genčiaus vadovaujami šachmatininkai vis dar tebežaidžia ir vasarą. Dabar jie žaidžia vėsiame ir tylesniame LN Bibliotekos kambaryje kas ketvirtadienį 7 v. vakaro.

ŠIE ASMENYS, IŠPILDĘ RINKIMŲ TAISYKLES, RINKIMŲ KOMISIJOS AKLAMACINIŲ BŪDU IŠRINKTI Į KLB TORONTO A-KĖS TARYBĄ:

1. Baubinas Algis 2. Bubulis Joana 3. Butėnas Petras, 4. Daugintis Vladas 5. Dūda Laimutis 6. Juzukonis Algis 7. Laugalis Vytautas 8. Lelis Jonas 9. Nešukaitis Jonas 10. Paliulytė Brigita 11. Puteris Algis 12. Raudys Kęstutis 13. Rusinas Marius 14. Saplys Bronius 15. Šeškus Linas, 16. Šilininkas Žiba 17. Simanavičius Algis 18. Simanavičius Hilda 19. Stanulis Teodoras, 20. Steponaitis Henrikas 21. Sukauskas Augustas 22. Tautkevičiūtė Aldona 23. Urbonaitė Rūta 24. Žemaitis Algis 25. Žilinskienė Rūta.

Ta proga Rinkiminė Komisija yra dėkinga visiems, kurie bet kokiu būdu prisidėjo ir pagelbėjo prie sėkmingų KLB Krašto Tarybos Rinkimų.

Toronto-Oakvilles Apylinkės Rinkiminė Komisija

KRONIKA

Montrealis

AUŠROS VARTŲ CHORO IŠVYKA Į WORCESTER, MASS.

— Lėkit mintys Vermonto kalneliais... Rašo K. Justas —

Mūsų choristus aš vaizduojuosi nelyginant gyventojus, esančius 3-jų aukštų name.

Pirmame aukšte gyvena senį choristai / pavadinsiu "senas vaiskas" /, kurie yra gimę Lietuvoje ir ten praleidę savo jaunystę. Tad, jeigu dainuojama daina Nakitis prie Nemuno, kurios žodžiai:" O, ateik mergyt, čia be tavęs man laimės per maža...", -tai jie prisimena kad tikrai kadaise spindėjo žvaigždės, ne tik Nemune, bet ir Šventojoj, Šešupėj ir t. t.

Antrame aukšte gyvena, mano pavadinimu-jaunimas. Jaunimu aš vadinu tuos choristus, kurie yra gimę Lietuvoje, tačiau išbėgę dar įsikibę į motinos sijonus. Jiems į galvas giliai įstrigę pirmieji Lietuvoje pergyventi įspūdžiai. Stai vienas pasakoja, kad atsimena upelį, per jį permestą lieptelį. Eidamas per jį paslydo, įkrito į upelį, pradėjo labai rėkti, o mama, atbėgusi, ištraukė. Kitam gi, vienas iš baisiausių pergyvenimų buvo, kai jis ėjo per kiemą ir užpuolė jį baisus žąsinas. Tik mama ištraukė iš jo nasrų. Jis ir dabar dar mano, kad žąsinas tikrai plėšriausias pasaulyje sutvėrimas. Liūtas ar tigras - tai niekai prieš žąsiną.

Trečiame aukste gyvena choristai, gimę ant šv. Lauryno upės kranto. Aš juos vadinu "pupulukais". Pupuliukai, nors ir nematę Lietuvos, bet ją myli iš tolo visa širdim, visais jausmais. Todėl jie ir įsijungė į šį chorą.

Atrodytų, kad beveik 3 kartų žmonės negalėtų sutilpti viename vienete. Tenka pastebėti, kad jauniausi choro nariai yra pastekę vos 17 metų amžių, gi seniausias jau peržengęs 67 metų slenkstį... Tas 50 metų skirtumas pastebimas ne tik išorėje, bet ir "smegeninėse".

Aušros Vartų choristai kelionėje į Worcester. Nuotr. A. Mickaus.

Nenuostabu, kad susidaro skonio skirtumų giesmių, dainų bei apsirengimo atžvilgiais. Nuostabu tik, kad tie skirtumai pakankamai gerai pavyksta išlyginti. Atrodo, kad gerai padaryta, įjungiant į choro vadovybę daugiausia jaunimo atstovų, kurie geriausia supranta iš vienos pusės "seną vaiską", o iš kitos - "pupuliukus".

Toks štai choras gauna kvietimą koncertui į Worchester. Kviečia mus ten Vinco Kudirkos Šaulių Kuopos vadovybė. Visi choristai mielai priima kvietimą, nors dalį kelionės išlaidų tenka patiems apsimokėti. Pagarbos verti ir tie choristai, kurių ir šeimos 2 ar 3, kartu važiuoja. Jų išlaidos pasidaro dvigubos ar trigubos. Šiuo momentu visus pralenkia Alf. Gudas, kurio 3 šeimos nariai vyksta į Worchester'į.

Kas gi yra tas magnetas, kuris traukia choristus pavargti ir dar už tai pinigų praleisti? Tai dainos ar giesmės meilė. Choras nori giedoti ar dainuoti. Jis nori dainuoti ir kitiems. Mano chorinėje praktikoje patirta, kad choras, kuris neturi galimybės gastroliuoti, pasmerktas išnykti, taip kaip stovintis vanduo sugenda- pradeda dvokti...

Deja, šiuo metu chorams yra ir labai sunku pasikelti gastrolėms— vis tas doleris trukdo, ir kelionės pabrango.

Mūsiškiai 28 d. gegužės, dar prieš 6 val. ryto, susirinko prie Aušros Vartų bažnyčios. Net nuostabu, kad neatsirado nė vieno vėluojančio, nors mūsų tarpe yra " pristekusių miegalių ", ir gyvenančių už 50 mylių.

Greitai pasikrauname savo mantelę į jau atvažiavusį Murray Hill autobusą ir pasileidžiam į kelionę. /b. d./

• Augustinui Kalvaičiui, 60 metų sukaktiės proga, draugai šauliai surengė jam pagerbtuves jo paties namuose. Jis yra veiklus Mindaugo šaulių kuopos narys, taip pat priklauso ir kitoms organizacijoms.

Musu Kredito Unijos narei
A†A
VALERIJAI GRIGANAVIČIENEI mirus,
jos dukrai Elenai ir žentui Jonui — Valiuliams bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

A† A. POVILUI KAULAKIUI mirus, jo žmoną Eleną ir visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —
Vaclovas ir Julija Skrebutėnai

PARDUODAME
CIL'S EXTERIOR
CIL's Acrylic Latex Lo-Sheen and Acrylic Latex Gloss can stretch your savings.

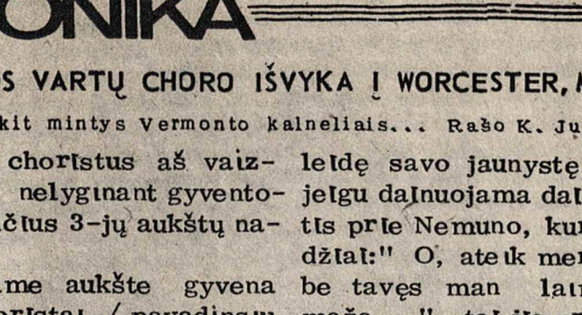

SALE PRICE $12.99/gal.
For siding, brick and masonry.

SALE PRICE $13.99/gal.
For doors, windows, trim and siding.

And you can cash in on CIL's oil-based Trutone Housepaint, too.

SALE PRICE $14.99/gal.
Oil-based housepaint and oil-based exterior trim housepaint. White only.

SALE ENDS JULY 9TH
QUINCAILLERIE
DE LASALLE
HARDWARE ENRG.
Su patarimais ir kitais pasitarnavimais patenkinsime savo senus ir naujus klijentus!
7688, ÉDOUARD LASALLE
M. THÉROUX TÉL. 365-0470

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remodeliuoju
• Vasaros laikų saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave., Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
— tel. 366-6237 / 3896

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., LaSalle. — Tel. 366-7281
• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
• PARDUODAMA NAUDOTOS MAŠINOS
Savininkai V. Sušinskas & Son tel. 389-0571.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statotės naujus —
364-1470

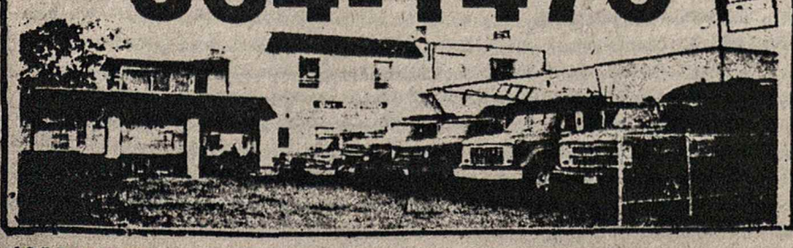

LIQUIDATION
of current stock of
BUICK & PONTIACS
to make room for new arrivals
IŠPARDAVIMAS — LAUKIANT NAUJŲ AUTOMOBILIŲ —
Kreiptis į Leoną Gurecką 489-5391, 366-2548.
36/36
mw montreal west automobile
PONTIAC & BUICK
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

PAMINKLŲ GAMYBA
— MONUMENTS MANUFACTURER
TODORO & BIGRAS LTD.
6752 Sherbrooke Street East
Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LÉO RATNER, B.P.H.L. PH.
NIEKO NEIKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE — LASALLE — 365-0770

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams !

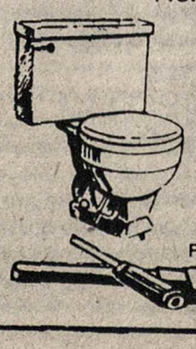

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių prietaisų pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame — Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

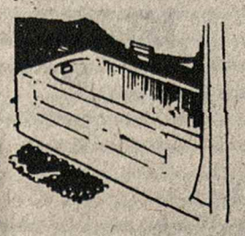

Plumbing & Heating kontraktorius.
140 - 2e AVENUE
366-0330 LASALLE,

BOTTIN GREEN VERT SELECTOR
PASINAUDOKITE ŠIA SPECIALIA TELEFONŲ KNYGA
LE BOTTIN TÉLÉPHONIQUE DE VOTRE QUARTIER INC.
YOUR DISTRICT TELEPHONE DIRECTORY INC.
3035, BOUL. L'ASSOMPTION, MONTRÉAL, QUÉ. H1N 2H2 / TÉL. 254-5302

agence d'assurance générale
CONSTANTINI
general insurance agency ltd.
487-5820
Donna Welburn, A.I.B.
Beatrice Oliver, A.I.B., B.A.
GILBERT L. CONSTANTINI, C.I.B.
Quebec Credit Union League Building
17 ronald drive
montreal west, pq.
h4x1m9

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Lautinaitis

M. PHILIPPE IZZI
Prop.
Skubiai išvalome, paimame, pristatome
SKAMBINKITE — 365-7146
NETTOYEURS CLEANERS
7661-A CENTRALE
coin/ corner 5e ave 365-7146
495-90e AVE
coin / corner Bayne 365-1143
Dino's

366-7818

PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.
LAURENT DAIGNEAULT

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės — De La Verendrye, pr'e Lapierreir vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

Rėmėjų prenumeratos ir aukos

NL laikraščio rėmėjo prenumeratą, nemažiau 15 dol. sumokėjo:

J. Girdžius, K. Šimkus - Montreal; K. Jokūbauskienė - Lachine; J. Lukošiūnas - LaSalle; B. Botyrienė - Longueil; A. Petrašiūnas, A. Ubavičius - London, Ont.; Vyt. Grikietis - Chicago; P. Jokubka - St. Hubert; A. Lukas - Hamilton; P. Galgalas - Timmins, Ont.; J. Kratavičius - Rainer River, Ont.; V. Česnavičius - Richmond Hill, N.Y. St. Misiulis - Edmonton; J. Bataitis - Sudbury; T. Stanulis - Toronto; St. Čepas - Stayner, Ont.

Aukojo:

K.L.K. Moterų Draugijos Montrealio Skyrius - $ 50.

Toronto LN Moterų Būrelis - $25;

J. Dilys - $50; Ant. Vaupsha $20; Po $10 - A. Lukas, J. Šulmistras, A. Kalvaitis, K. Lekničkas, T. Stanulis, K. Jokūbauskienė; Po $5 - J. Kratavičius, Ch. Ambrasas, S. Šiliauskas, P. Beleckas. $4 - Adomėnas J.; $2.50 - A. Matusevičius.

Visiems - ačiū! NL.

LITAS

LITAS VĖL AUGA

Litas pradėjo šiuos metus su 6.5 mil. dolerių. Per praeitą mėnesį Litas padidėjo $ 169.000 ir pasiekė $ 6.808.668 balansą. Atrodo, kad šis pusmetis bus užbaigtas su 7 mil. dol. ir tuo būdu bus vėl pasiektas Lito turėtas priešrinkiminis balansas. Svarbesnės aktyvo pozicijos: bankas $185.747 /pernai $309.775/, terminuoti indėliai ir bondai $738.195 /$623.195/, asmeninės paskolos $674.835 / $ 837.686/, nekiln. turto paskolos $5.280.352 /$5.004.242/. Svarbesnės pasyvo pozicijos: čekių sąskaitos $ 743.969 /$813.624/, taup. sąskaitos $ 3.323.372 / $3.271.005/, terminuoti indėliai $2.454.650/ $2.384.650/, nepask. pelnas $183.712 /$163.593/.

Šiuo metu Litas vėl turi pakankamai fondų kaip nekilnojamo turto, taip ir įvairių rūšių asmeninėms paskoloms. Dabar gera proga pigiai įsigyti nekilnojamą turtą. Mat, mūsų Montrealyje namų kainos yra 20-40% žemesnės, kaip kituose didesniuose Kanados miestuose.

Kuo toliau, tuo daugiau įsigali ir Lito narių tarpe kredito kortelių /Chargex, Master Charge ir t.t./ naudojimas. Esmėje vargu ar galima tam priešintis: nereikia nešiotis pinigų, rašinėti čekių, rodyti dokumentų ir t.t., o svarbiausia, kad padėjus parašą, iš tų kortelių sąskaita ateina tik už mėnesio ir dar duodamos 25 dienos jos apmokėjimui. Taigi, gaunasi beveik dviejų mėnesių beprocentinis kreditas. Tačiau, kas jomis naudojasi, turėtų būti apdairus ir visada laiku apmokėti prisiųstą sąskaitą, kadangi po to termino tenka mokėti 18% palūkanų. Tokiu atveju daug geriau Lite paimti asmeninę paskolą iš 10.5%, o dar patogiau turėti čekių kredito paskolą iš 12%. Ekonomistai tvirtina, kad tie kortelių patogumai įvelia žmones į nebūtinų reikmenų pirkimą ir nereikalingas skolas išaugštų palūkanų. Gi tas beprocentinis kreditas tenka apmokėti irgi tam pačiam vartotojui, kadangi už kortelių kreditą moka prekes parduodančios krautuvės ir įmonės ir, žinoma, tos išlaidas perkelia ant prekių kainų.

P. Rudinskas

• Edvardas Juodis, baigęs medicinos mokslą Montrealyje, daktaro praktiką vienus metus atliks Western ligoninėje Toronte. Po to pereis dirbti į karuomenę.

Dr. E. Juodis su broliu, Romu buvo išvykę į Floridą.

• AV parapijos gegužinė šiais metais įvyks Palangos vasarvietėje liepos 3 d. Parapija, kaip žinome, švenčia savo dvidešimtmetį.

Pr. Juodkojis duoda gegužinei vietą. Po pamaldų 11.30 inž. Otto Romas supažindins su Quebec'o politiniais siekimais ir Šiaurės Amerikos Aktu. Bus pietūs ir įvairi programa, kurią vadovaus skautai, sportininkai ir šauliai. Kviečiami visų kitų vasarvietėčių lietuviai!

RŪTA POCAUSKAITE, Stasio ir Reginos (Mackevičiutes) duktė, baigė civilinę teisę Universite de Montreal. Studijas tęs toliau. Rūta yra baigusi Lituanistinę mokyklą ir veikusi jaunimo veikloje.

MERGVAKARIS

Birželio 12 d. AV parapijos salėje gimtinių ir draugių buvo surengtas gražus mergvakaris Daliai Blauzdžiūnaitei, ištekančiai už R. Sondos, kuris prieš kelis metus su motina atvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Torontą iš Lietuvos.

Jaunoji gavo daug gražių ir vertingų dovanų.

BERNVAKARIS

Jaunieji nesnaudžia: birželio 19 d. Palangon suvažiavo apie 25 jaunuoliai pagerbti Šarūną Norvaišą, kuris ne tik ruošiasi vesti bostonietę lietuvaitę Astą Danesytę. Bostone apsigyvens ir dirbs Draugai įteikė dovaną.

• K. Martinėnas ir A. Ruzga per žiemą išbuvę Floridoje, jau kuris laikas, kai sugrįžo į Montrealį.

Kiek anksčiau, sūnui užbaigus mokslo metus, Floridon buvo išvykę J. ir G. Zabieliauskai su sūnum. Grįžo visi labai patenkinti atostogom.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400

AKTYVAI — virš 12 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	8¼%
Antradieniais	10 - 3	pensijų ir namų s-tas	9%
Trečiadieniais	uždaryta	taupomąsias s-tas	7%
Ketvirtadieniais	10 - 8	depozitų-čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	**DUODA PASKOLAS:**	
Šeštadieniais	9 - 1	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9¼%
		investacines	10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astre

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS !
- UŽEIKITE ! ĮSITIKINKITE ! PASINAUDOKITE !

PASIKALBĖKITE SU Manageriu LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LEFEBVRE & ROBERT INC.
AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

- Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0%	Asmenines	10,5%
Taupomasias s-tas	8%	Nekiln. turto	10,0%
Už pensijų planą	8,5%	Čekių kredito	12.0%
Termin. ind. 1 metams	8,75%	Investacines nuo	10,5%
Termin. ind. 2 metams	8,75%		
Termin. ind. 3 metams	9,0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
MONTREAL.
Tel. 255-3536

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS	PHARMACISTS
M. CUSSON - R. GENDRON PHARMACIENS	
Ouvert 9 a.m. à-to 10 p.m. Open, Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.	366-9742
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m. Livraison gratuite - Free delivery	365-0505
Skubus ir nekainuojantis pristatymas 7626, rue Central St., Ville LaSalle	

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų -658-5513

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E., Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

WALTER TRUMPA B. Sc.
LES IMMEUBLES
mainville-poirier inc.
REALTIES
Pirkti ar parduoti namus, zemes sklypus ar kitą nekilnojamą turtą Laurentians kalnuose, Montrealyje ar kur kt. kreipkitės 795 Ste Adele Blvd., Ste-ADELE, P.Q. – Tel. 229-3186 – Tiesioginė tel. linija iš Montrealio – 430-3516.

JONAS & COTE REALTIES
5159 DE MAISONNEUVE BLVD., WEST, MONTREAL, P.Q. H4A 1Z3
VINCAS PIEČAITIS
VISOKERIOPAS NEKILNOJAMO TURTO PARDAVIMAS
Tel: 482-0772, namų 366-7041

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME – PARDAVIME
(Specialybė – sklypai ir žemė)

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI ?
NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS
D.N. BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305
Tel: 273-9181-2-3, Res. 737-0844.
Foto M.L.S. Sistema.
Montreal, Que.

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas